

**Sortiment af bøger i
fysiske bogudsalg i Danmark**

Marie Bilde Rasmussen

BOG – OG
LITTERATUR
PANELET

Sortiment af bøger i fysiske bogudsalg i Danmark

Publiceret: November 2017

Layout: LYMI DTP-Service

PRUNEAU

ISBN: 978-87-92681-66-9

INDHOLD

Indledning.....	5
Undersøgelsens resultater	7
Sortiment i boghandler og supermarkeder.....	7
Forskelle i de regionale sortimenter	8
Kun små forskelle på sortimenterne i byer af forskellig størrelse.....	9
Udbuddet af kvalitetslitteratur sikres i de danske boghandler	10
Særligt om de uafhængige boghandler	10
Om datakvalitet i den danske bogbranche	10
Datagrundlag	11
Bogudsalg	11
Bøger.....	12
Berigelse af datasættet.....	12
Mangfoldighed i sortimentet	14
Det samlede sortiment.....	14
Det samlede sortiments genrefordeling	16
Udgivelser for børn og unge i det samlede sortiment.....	17
Faglitteratur i det samlede sortiment.....	18
Skønlitteratur i det samlede sortiment.....	20
Sortimentet i boghandler og supermarkeder	21
Sortimentet af B&U-titler i boghandler og supermarkeder.....	23
Sortimentet af faglitteratur i boghandler og supermarkeder.....	25
Sortimentet af skønlitteratur i boghandler og supermarkeder	27
Sortimentet i de fem regioner.....	29
Sortimentet af B&U-titler i de fem regioner.....	33
Sortiment af faglitteratur i de fem regioner	34
Sortimentet af skønlitteratur i de fem regioner	36
Sortimentet efter bystørrelse	39
Sortimentet af B&U-titler i byer af forskellig størrelse	41
Sortimentet af faglitteratur i byer af forskellig størrelse	42
Sortimentet af skønlitteratur i byer af forskellig størrelse.....	42

Udbud af kvalitetsudgivelser	44
Kvalitetsudgivelsernes tilgængelighed i butikstyper	44
Kvalitetsudgivelsernes tilgængelighed i de fem regioner	48
Om de enkelte kategorier	50
Skønlitteratur	50
Krimi – spænding	50
Faglitteratur	50
B&U	51
Lyrik	51
Tegneserie – graphic novel	52
Oversættelse	52
Lille oversigt over udbud af klassikere.....	53
Seks uafhængige boghandlers arbejde med deres sortiment	56
Indkøb og indkøbspolitik	56
Bøgernes livscyklus.....	57
Sortimentets sammensætning	57
Viden om kommende og nye udgivelser.....	58
Bilag 1: Inddeling af THEMA-koder i hovedgenrer og undergenrer	59
Bilag 2: Fuld genrefordeling af det samlede sortiment.....	62
Bilag 3: Priser, der indgår i kvalitetsundersøgelsen	63
Bilag 4: Forekomst af kvalitetsbøger i bogudsalg	64

INDLEDNING

Bog- og Litteraturpanelet ønsker at undersøge mangfoldigheden og kvaliteten i litteraturudbuddet, som det lagerføres i fysiske bogudsalg i Danmark. Kort sagt: Hvilke bøger kan man reelt gå direkte ind i en butik og købe?

I undersøgelsen fokuseres der på privatmarkedet, og der ses udelukkende på den del af bogsortimentet, der er udgivet i Danmark. Denne rapport indeholder undersøgelsens resultater.

Mangfoldigheden i bogsortimentet belyses dels ved at undersøge, hvor mange forskellige titler der lagerføres i de danske bogudsalg, dels ved at opgøre, hvilke genrer der er repræsenteret i sortimentet, og undersøge, hvor stor en andel de forskellige genrer udgør af sortimentet. Dette gøres for det samlede antal lagerførte titler, ligesom det undersøges, om der er forskelle i sortimenterne i boghandler og supermarkeder. Der ses særligt nærmere på det udvalg af titler, der lagerføres i både supermarkeder og boghandler.

Sortimentets mangfoldighed belyses også ved at undersøge genrefordelingen i bogsortimentet i de fem danske regioner (Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Region Sjælland og Region Syddanmark), ligesom det afdækkes, om der er markante forskelle mellem sortimenterne i store, mellemstore og mindre byer.

De fysiske bogudsalgs udbud af **kvalitetslitteratur** undersøges ved at sammenholde udsalgsstedernes bogsortiment med en liste over 101 "nyere danske kvalitetsudgivelser". Bog- og Litteraturpanelet har sammensat listen, der består af bøger, der har været nomineret til og evt. er blevet præmieret med én eller flere af 21 forskellige litteraturpriser i 2015 og 2016. Hermed får kvalitetsbegrebet bredde, og udvælgelsen af de enkelte bøger er foretaget af de relevante, kompetente personer bag hver enkelt pris.

Listen er inddelt i de kategorier, som priserne uddeles inden for: *skønlitteratur*, *krimi – spænding*, *faglitteratur*, *B&U*, *lyrik*, *tegneserier – graphic novel samt oversættelser*.

I kvalitetsundersøgelsen skelnes der mellem tre typer af bogudsalg: supermarkeder, kædeboghandler og uafhængige boghandler. De tre bogudsalgstyper er kendetegnede ved forskellige former for styring af deres bogindkøb.

I supermarkederne styres bogindkøbet centralt, og sortimentet er derfor stort set ens fra butik til butik. Udvalget af bøger kan dog være større eller mindre i den enkelte butik, afhængigt af hvor mange hyldefag der er afsat til bøger.

Kædeboghandlerne er kendetegnet ved en kombination af centralt indkøb og butikkernes lokale indkøb, hvor de enkelte butikker normalt er forpligtede til at aftage bestemte mængder af centralt indkøbte bøger, men også i et vist omfang tager titler ind på eget initiativ.

Uafhængige boghandler foretager selv alle indkøbsbeslutninger. Medlemmer af indkøbsfællesskabet Kon-Tur regnes derfor i denne undersøgelse med blandt de uaf-

hængige boghandler, idet medlemmerne ikke er forpligtede til at deltage i de fælles indkøb, der foretages.

I afsnittet om kvalitetsudgivelserne undersøges det, hvor mange og hvilke af titlerne der lagerføres i de forskellige typer af bogudsalg og i de fem regioner. Derudover undersøges det, hvor mange udsalg af de forskellige typer der fører de forskellige kategorier af kvalitetstitler.

Undersøgelsen er desuden suppleret med en lille opgørelse af tilgængeligheden af 25 "klassikere".

Da de færreste uafhængige boghandler har kunnet levere digitale lagerdata, og da de fleste af deres sortimenter derfor ikke indgår i datasættet bag mangfoldighedsundersøgelsen, bringes der sidst i rapporten et supplerende **interviewafsnit**, hvor seks uafhængige boghandler fortæller om deres indkøbsprocedurer, sammensætningen af deres sortimenter og deres boghandelprofiler m.v.

Data om kædeboghandler er stillet til rådighed af Indeks Retail (kæderne *Bog & Ide* og *BOGhandleren*) samt *Arnold Busck*. Data om bogsortiment i supermarkeder er leveret af Dansk Supermarked (supermarkeds-kæderne *Føtex* og *Bilka*). De uafhængige boghandler, der har deltaget i forskellige dele af denne undersøgelse, er *Balle ApS* (Løgstør), *Bøger & Papir* (Ølgod), *Gråsten Boghandel*, *Kjærs Bøger* (Odense), *Løves Bog- og Vincafé* (Aarhus), *Møllegades Boghandel* (København), *Politikens Boghal* (København) og *Tarps Boghandel* (København).

UNDERSØGELSENS RESULTATER

De data, som udgør grundlaget for denne undersøgelse, viser, at vi i Danmark har umiddelbar adgang til et stort og varieret udvalg af bøger i fysiske butikker. Data er blevet udtaget d. 28. april 2017, hvor det gennemsnitlige antal *forskellige* titler i et fysisk bogudsalg var 2.889. I alt rummer datasættet 24.057 forskellige titler, som er til stede i mindst ét af de 51 udsalg, der har leveret lagerdata til denne undersøgelse.

Boghandlerforeningens bibliografiske database *Boginfo* rummer i alt 67.794 bøger, der både er udkommet og kan bestilles. Databasen kan dermed ses som et katalog over aktive, tilgængelige titler. Parres samtlige af denne undersøgelses titler med boginfos database, viser det, at mindst 39 % af de aktive bøger i Boghandlerforeningens database lagerføres i ét eller flere af landets bogudsalg.

Blot 7 titler kunne fås i samtlige af stikprøvens 51 bogudsalg: 2 krimier, 3 historiske romaner og 2 rejsebøger. 7.939 (eller 33 %) af de i alt 24.057 lagerførte titler fandtes kun i ét enkelt bogudsalg.

Sortiment i boghandler og supermarkeder

Der tegner sig et overordnet billede af, at sortimentet i stikprøvens boghandler er bredt, mangfoldigt og varieret; her kan bogkøbere både se sig omkring og gå på jagt efter læsestof og gavebøger og med en vis rimelighed forvente at kunne finde en bestemt bog, de ønsker at købe. Modsat viser sortimentet i stikprøvens supermarkeder sig at være smalt, målrettet og sandsynligvis velegnet til at tiltrække sig kundens opmærksomhed, ikke mindst fra de supermarkeds kunder, der ikke nødvendigvis køber bøger hos en boghandler.

Den gennemsnitlige boghandel i stikprøven lagerførte 4.997 forskellige titler, mens det tilsvarende gennemsnit for stikprøvens supermarkeder er 697 titler. Ser man på det samlede titeludbud i alle datasættets boghandler over for dets supermarkeder, bliver forskellen endnu mere markant: Af sortimentets 24.057 titler førtes 23.951 – eller 99,6 % – i én eller flere boghandler, mens man kunne få 1.091 – eller 4,5 % – af titlerne i ét eller flere supermarkeder.

Samtidig byder boghandlernes sortiment på stor indbyrdes variation, mens sortimentet i de 25 supermarkeder fremstår langt mere ensartet. I supermarkederne føres titlerne enten i (næsten) alle butikker eller i (næsten) ingen butikker. Dette er ikke overraskende, al den stund at bøger i supermarkederne indkøbes centralt, mens den enkelte boghandler selv kan indkøbe bøger (også selv om han som medlem af en kæde ofte også er forpligtet til at aftage bestemte mængder af en række titler, der indkøbes fra centralt hold).

Af de 23.951 forskellige titler i boghandlernes samlede sortiment, fås de 985 også i et supermarked; denne fællesmængde udgør 4,1 % af boghandlernes samlede sortiment, og den udgør 90,3 % af supermarkederne samlede sortiment. For disse titler

kan man tale om direkte konkurrence mellem de to butikstyper. 106 titler er alene tilgængelige i supermarkederne og fås ikke i én eneste boghandel.

Ud over den store forskel i sortimenternes størrelse de to butikstyper imellem, tyder også forskelle i butikstypernes interne genrefordeling på, at udvalget af bøger er nøje tilpasset de forskellige behov hos de to butikstypers kunder. Ser man nærmere på, hvor stort et titeloverlap der er i de forskellige genrer, fremgår det, at overlappet er betragteligt større end de gennemsnitlige 4,1 % i en række populære og traditionelt velsælgende genrer. Således er titeloverlappet for:

- *Krimi og spænding*: 20,6 %. Af de 1.541 titler i genren i boghandlernes sortiment fås 317 af titlerne også i supermarkederne.
- *Rejsebøger*: 14 %. Af boghandlernes 357 titler fås 50 af titlerne også i supermarkederne.
- *Historiske romaner*: 24,1 %. I den meget mindre, men ligeledes populære, genre kan 21 af de 87 historiske romaner, der fås i boghandler, også købes i et supermarked.
- Der ses desuden lidt større overlap i genrerne *mad og drikke* (5,8 %) og *biografier o.l.* (5 %).

Forskelle i de regionale sortimenter

Alene antallet af titler viser tydelig forskel på bogsortimenterne i Region Hovedstaden og de øvrige regioner: I både Region Hovedstaden og Region Sjælland¹ fås flere end 16.000 titler samlet set i regionens udsalg, mens der i Region Midtjylland, Region Nordjylland og Region Syddanmark tilsvarende føres under 11.500 titler i hver af regionerne. Region Hovedstadens samlede sortiment rummer med sine 17.005 titler 1,9 gange så mange titler som Region Nordjyllands samlede sortiment, der består af 9.022 titler.

Det gennemsnitlige antal titler i de fem regioners bogudsalg er illustreret i tabellen nedenfor:

	Region Hovedstaden	Region Midtjylland	Region Nordjylland	Region Sjælland*	Region Syddanmark
<i>Gennemsnitligt antal titler i udsalg</i>	3.742	2.561	2.101	2.671	2.283

Figur 1: Gennemsnitligt antal titler i regionernes bogudsalg. *Region Sjælland undtaget stikprøvens mest titelrige boghandel.

Forskellene regionerne imellem skyldes udelukkende forskelle i boghandlernes sortiment. Det gennemsnitlige antal titler i regionernes supermarkeder varierer stort set ikke.

¹ Region Sjællands store udvalg skyldes dog i høj grad en enkelt særdeles velassorteret boghandel, der til en vis grad skævvrider det generelle billede for regionen. Ser man bort fra denne ene boghandel, ligner regionens bogsortiment i højere grad de øvrige tre provinsregioner. Der tages højde for dette i rapportens opførelser, og det diskuteres, hvor det synes relevant.

Sammenholder man antallet af titler i sortimentet med regionens befolkningstal, har Region Nordjylland det højeste antal titler pr. indbygger og Region Syddanmark det laveste:

- Region Nordjylland: 1,54 titler pr. 100 indbyggere
- Region Sjælland: 1,52 titler pr. 100 indbyggere
- Region Hovedstaden: 0,94 titler pr. 100 indbyggere
- Region Midtjylland: 0,88 titler pr. 100 indbyggere
- Region Syddanmark: 0,79 titler pr. 100 indbyggere

Der er desuden forskel på størrelsen af det såkaldt *eksklusive sortiment* i de fem regioner, dvs. udvalget af titler, der udelukkende føres i den enkelte region og ikke fås i noget udsalg i de andre regioner: I Region Hovedstaden har man det allerstørste eksklusive sortiment med mere end 3.000 titler. I de fire øvrige regioner har man eksklusive sortimenter på mellem 472 og 1024 titler.

Hvad genrefordelingen angår, kan man se, at andelen af populære genrer som *rejsebøger*, *krimi* og *spænding* og *mad* og *drikke* har mindre andele af sortimentet i Region Hovedstaden end i de øvrige regioner. Derimod er den mindre og smallere genre *lyrik* relativt velrepræsenteret i Region Hovedstaden, hvor man kan få 162 forskellige titler ud af datasættets 184; det næststørste antal finder man i Region Midtjylland, hvor man kan få 73 lyriktitler, mens Region Nordjylland med 21 titler har det mindste udvalg af lyrik.

På den måde får sortimenterne i Region Midtjylland, Region Nordjylland og Region Syddanmark nogle fælleskarakteristika: færre titler og større vægt på populære og bedre sælgende genrer.

Kun små forskelle på sortimenterne i byer af forskellig størrelse

Sammenligner man sortimentet af bøger fordelt efter størrelsen på de byer, som stikprøvens udsalg ligger i, ligner disse i høj grad hinanden: Der er nogenlunde lige mange forskellige titler – mellem 15.000 og 16.000 – i hver bystørrelses sortiment. Der er ikke en markant variation i genrefordelingen, hverken på overgenreniveau, hvor andelen af B&U, skøn- og faglitteratur er stort set de samme fra bystørrelse til bystørrelse. Heller ikke på undergenreniveau er forskellene markante.

Ser man på det gennemsnitlige antal titler i den enkelte butik, er det dog tydeligt, at man i boghandler i de mindre byer (med under 25.000 indbyggere) har et sortiment, der er mellem 26 og 30 % mindre end i boghandler i de mellemstore byer (med 25.000-75.000 indbyggere) og de store byer (med over 75.000 indbyggere):

	Store byer	Mellemstore byer	Mindre byer
Gennemsnitligt antal titler i boghandler	5.818	5.570	4.081

Figur 2: Gennemsnitligt antal titler i boghandler i store, mellemstore og små byer.

Genremæssigt er det svært at se, at byernes størrelse skulle have væsentlig indflydelse på udvalget. Dog ser man i den lidet omfangsrige og traditionelt "smalle" genre *lyrik* en tydeligt større andel i de store byer: I de store byer udbydes samlet set 158 lyriktitler, hvilket svarer til 85,9 % af det landsdækkende sortiments i alt 184 titler. Til sammenligning dækker sortimentet af lyrik i de mindre byer (81 titler) og de mellemstore byer (80 titler) kun hhv. 44 % og 43,5 % af det landsdækkende sortiment.

Udbuddet af kvalitetslitteratur sikres i de danske boghandler

For de 58 udsalg har de 101 kvalitetstitler samlet set en dækningsgrad² på 29 %.

Kun et fåtal af de undersøgte 101 kvalitetstitler fås i de 25 supermarkeder, hvor dækningsgraden er nede på 8 %. Supermarkederne fører 12 af disse titler, som alle er krimi-/spændingsromaner og/eller absolutte bestsellere som Puk Damsgård Andersens *Hvor solen græder* og Merete Pryds Helles *Folkets skønhed*.

Størst tilgængelighed har kvalitetstitlerne i de uafhængige boghandlers sortiment, hvor dækningsgraden er 47 %. I kædeboghandler er dækningsgraden 37 %.

Særligt om de uafhængige boghandler

Rapportens afsnit om de uafhængige boghandlers sortiment giver et tydeligt indtryk af, at der her er tale om en meget heterogen gruppe af forhandlere, der alle er drevet af stort engagement og interesse for bøger, boghandel og/eller litteratur. Da de uafhængige boghandler spiller en væsentlig rolle, ikke mindst for tilgængeligheden af kvalitetstitler, ville det være oplagt at iværksætte en undersøgelse af deres sortiment, vilkår og rolle (i branchen og i samfundet).

Om datakvalitet i den danske bogbranche

En sidekonklusion på arbejdet med denne rapport er, at der sandsynligvis ville være værdi for den danske bogbranche – ikke mindst de danske forlag – i at forsyne deres udgivelser med bedre metadata. Her tænkes især på mere præcis emneklassificering, serietilhørsforhold og gruppering af separate udgivelser af den samme titel. Med bedre kvalitet i udvalgte metadatatyper kan man opnå større indsigt i bøgernes salg og bl.a. blive bedre til at vælge, hvilke titler man skal satse på at udgive, og ikke mindst blive bedre til at lave prognoser og fastsætte oplagsstørrelser, ligesom man kan hjælpe sine forhandlere ved at øge bøgernes søgbarhed og mulighed for at blive opdaget (engelsk "discoverability") i både fysiske og digitale salgskanaler.

² Begrebet *dækningsgrad* bruges om den andel, som det samlede antal faktiske forekomster af titler pr. butik udgør af det samlede antal "mulige" lagerførte titler, forstået som antallet af titler gange antallet af udsalg. Hvis fx antallet af butikker er 4, og der findes 4 forskellige titler i det totale sortiment, da vil der være en dækningsgrad på 100 %, hvis alle 4 butikker fører alle 4 titler. Hvis 2 butikker fører alle 4 titler, 1 butik fører 3 af titlerne, 1 butik fører 1 titel og 1 butik ingen af titlerne, vil dækningsgraden være = 12 (faktiske titelforekomster) : 16 (mulige titelforekomster) x 100 % = 75 %

DATAGRUNDLAG

Datasættet, der ligger til grund for mangfoldighedsundersøgelsen, indeholder 26.691 forskellige bogudgivelser med hvert deres unikke ISBN. Disse ISBN-numre fordeler sig på i alt 24.057 forskellige titler.

Bogudsalg

I alt 58 udsalgssteder har deltaget i undersøgelsen: 25 kædeboghandler, 8 uafhængige³ boghandler og 25 supermarkeder. 51 af disse udsalg har leveret digitale lagerdata til mangfoldighedsundersøgelsen. De digitale data indgår også i kvalitetsundersøgelsen, hvortil de 7 resterende udsalg har leveret data i form af afkrydsningskemaer.

Alle digitale lagerdata beskriver, hvilke bøger udsalgene havde på lager den 28. april 2017. En bog figurerer i datasættet med sit ISBN, hvis et udsalg havde et eller flere eksemplarer på lager denne dag. Antallet af lagerførte eksemplarer i hvert udsalg har ikke været relevant for undersøgelsen, og det er ikke registreret.

I alt er der identificeret 26.691 unikke udgivelser, dvs. forskellige ISBN-numre, i det endelige datasæt over det lagerførte sortiment denne dag. Disse data udgør stikprøven for undersøgelsen af sortimentet af bøger i fysiske bogudsalg i Danmark.

De 6 uafhængige bogudsalg, der har leveret udfyldte afkrydsningskemaer til brug i kvalitetsundersøgelsen, har gjort det i perioden fra den 28. april og to måneder frem.

I mangfoldighedsundersøgelsen skelnes mellem to typer af udsalg: *boghandler* og *supermarkeder*. I kvalitetsundersøgelsen udskilles de *uafhængige boghandler* uden som en selvstændig kategori.

Da undersøgelsens fokus er privatmarkedet, findes der hverken studieboglader eller andre specialboghandler blandt de deltagende udsalgssteder. Der indgår heller ikke butikker, som ikke er tilgængelige for alle borgere på en vilkårlig dag (fx boghandler i lufthavne).

Udsalgene er forsøgt udvalgt så jævnt fordelt som muligt på de fem danske regioner, ligesom det er tilstræbt, at de tre typer udsalg også fordeler sig jævnt blandt byer i tre størrelser: 12 udsalg ligger i *store byer* med 75.000 eller flere indbyggere, 21 i *mellemstore byer* med mellem 25.000 og 75.000 indbyggere, og 18 i *små byer* med under 25.000 indbyggere⁴.

I datasættet bag mangfoldighedsundersøgelsen fordeler de 51 udsalg sig på de fem regioner som vist i figur 3. Blandt udsalgene i Region Hovedstaden er Bornholm repræsenteret med en boghandel.

3 Uafhængig defineres her som boghandler, der ikke er forpligtet til nogen form for indkøb af en butikskæde eller fællesskab.

4 Indbyggertal fra Danmarks Statistiks opgørelse BY1.

Figur 3: Fordeling af mangfoldighedsundersøgelsens 26 boghandlere og 25 supermarkeder på de fem danske regioner.

Bøger

Datasættet inkluderer alle udgivelser, der har et dansk ISBN⁵. Bøger med udenlandske ISBN eller andre "bogvarer" (ofte varer som malebøger med farver, blokke og kontorartikler, legetøjsbøger, merchandise) uden ISBN er ikke medtaget. Udsalgsstedernes eventuelle sortiment af udenlandske udgivelser indgår således ikke i undersøgelsen, selv om dette sortiment i nogle tilfælde er omfangsrigt (nogle udsalg har fx en del litterære klassikere, rejsebøger og kunstmalerier, der er udgivet i andre lande end Danmark).

Endelig er nogle udgivelser frasorteret, selv om de har et dansk ISBN, fordi de er kategoriseret som læseprøver, markedsføringseksemplarer, smudsomslag, displays o.l. og dermed ikke kan betragtes som egentlige bøger.

Berigelse af datasættet

Boghandlerforeningen har velvilligt stillet data fra deres omfattende bibliografiske database Boginfo til rådighed for denne undersøgelse. Alle de af datasættets bøger, hvis ISBN også findes i Boginfo, er blevet beriget med databasens metadata om titel, undertitel, forfatter, forlag, udgivelsesår, emneklassifikation og sprog.

⁵ Et dansk ISBN begynder med cifrene 978-87.

Herefter er datasættet struktureret og normaliseret:

Først og fremmest er forskellige udgaver af samme bog forsøgt samlet i unikke titler. På denne måde sikres det, at fx en hardbackudgave og en paperbackudgave af Jussi Adler-Olsens *Flaskepost fra P* ikke tæller som to forskellige titler, selv om der er tale om to forskellige ISBN; det er den samme tekst, der er trykt. Hvis den ene udgave findes i boghandler, og den anden findes i supermarkeder, vil titlen på denne måde figurere i begge butikstyper.

I den forbindelse er der anvendt både semiautomatiske og manuelle processer og kontroller: bøger med sammenfaldende titel, forfatter og evt. undertitel betragtes som mulige udgaver af samme titel. Er der forskel i fx emneklassificeringen eller formatet (fx en billedbog og en indbundet bog), er der foretaget manuel kontrol, ligesom der er set særlig grundigt på en række kendte faldgruber, fx bøger med titler som *Samlede digte eller Dansk-Engelsk Ordbog*.

Inddelingen i genrer bygger på det internationale system til emneklassifikation, THEMA⁶. Knap 16 % af titlerne i datasættet havde ikke en THEMA-kode. Dette er forsøgt udbedret ved forskellige tiltag: Når titlen var klassificeret med en af boghandlerens varegrupper, er denne så vidt muligt⁷ konverteret til en passende THEMA-kode. Når en udgave uden THEMA-kode har været grupperet under samme titel som en udgivelse med, er den eksisterende kode anvendt for alle titlens udgaver. Når to udgaver har været klassificeret med forskellig nøjagtighed (fx *FF Krimier og mysterier* og *FFH Historiske krimier*), er den mest præcise valgt. I enkelte tilfælde har der været tale om manuel kategorisering. I det færdige stikprøvedatasæt savner blot 0,5 % af titlerne THEMA-kode.

For klarheds skyld er THEMA-koderne i rapporten slået sammen i 3 overgenrer (*Skønlitteratur*, *Faglitteratur* og *B&U*) med i alt 23 gensidigt udelukkende undergenrer.

Datasættets konsistens og ikke mindst kvaliteten af titelsammenlægning og THEMA-berigelse er både valideret ved automatiske kontroller og ved omfattende stikprøver.

Det er vigtigt at huske, at et datasæt aldrig kan give mere præcis information, end kvaliteten af dets oplysninger tillader. Det gælder også dette datasæt. Mange bøger synes at være emneklassificeret på et mere generelt niveau end nødvendigt (som når man har valgt *almen skønlitteratur* frem for *krimi og spænding*). Det er ikke sjældent, at forskellige udgaver af samme titel har varierende metadata, hvor fx titlen er stavet på forskellig vis, eller hvor undertitlen af og til indgår i titlen, af og til som selvstændig oplysning. På samme måde kan en bogs serietilhør være anført som undertitel, osv. Endelig har mange bøger i datasættet også mangelfulde eller upræcise oplysninger. Fx mangler der i flere tilfælde oplysning om forfatter, format eller udgivelsesår. Det er især bøger, der ikke er registreret i Boginfo⁸, der lider af disse mangler.

6 THEMA administreres og udgives af den internationale organisation EDItEUR: <http://editeur.dyndns.org/thema/da/>

7 Dette kan lade sig gøre, når varegruppen betegner et emne (fx *Skønlitteratur* eller *Historie & mytologi*), men ikke når varegruppen betegner et udgivelsesformat (fx *Paperbacks*)

8 Der produceres bl.a. specialudgaver af bøger til specifikke boghandlerkæder eller supermarkeder. Disse specialproduktioner registreres ikke altid i Boghandlerforeningens bibliografiske database Boginfo.

MANGFOLDIGHED I SORTIMENTET

I denne del af undersøgelsen gives en række opgørelser over antallet af forskellige titler i fysiske danske bogudsalg, samt opgørelser over, hvorledes disse titler fordeler sig på genrer. Det samlede titeludvalg undersøges, såvel som forskelle mellem bestanden i udsalg af forskellig type i de fem regioner samt i byer med forskellige indbyggertal.

Til denne genreundersøgelse benyttes hver bogs primære THEMA-kode. Som det fremgår af figur 4, er det detaljerede THEMA-hierarki inddelt i tre hovedgenrer, og hver af disse derefter inddelt i et antal undergenrer. Selve inddelingen af THEMA-koderne er beskrevet i bilag 1.

B&U	Faglitteratur	Skønlitteratur
B&U: bøger for de helt små	biografier o.l.	almen skønlitteratur
B&U: fagbøger	historie og arkæologi	historiske romaner
B&U: skønlitteratur	hobby og håndarbejde	krimi og spænding
Øvrige B&U	kunst, kultur og sprog	lyrik
	livsstil i øvrigt	romantik og erotik
	lægevidenskab og sygepleje	SF ⁹ , fantasy o.l.
	mad og drikke	øvrig skønlitteratur
	natur, miljø og geofag	
	rejsebøger	
	samfund, økonomi og jura	
	sundhed og personlig udvikling	
	øvrig faglitteratur	

Figur 4: De anvendte over- og undergenrer.

Det samlede sortiment

Datasættet rummer 24.507 forskellige titler, der alle var lagerført i mindst én butik den 28. april 2017.

Det gennemsnitlige antal titler i et bogudsalg – uanset type – er 2.889. Tallet dækker over en markant forskel på sortimentets størrelse i boghandler og supermarkeder: Det gennemsnitlige antal titler i en boghandel er 4.997, mens gennemsnittet i et supermarked er 697.

⁹ SF er forkortelse for science fiction.

De 26 boghandler har mellem 2.694 titler (en boghandel i Region Syddanmark) og 11.067 titler (en boghandel i Region Sjælland), mens de 25 supermarkeder lagerfører fra 514 titler (et supermarked i Region Midtjylland) til 864 titler (et supermarked i Region Hovedstaden).

Den boghandel i Region Sjælland, der har stikprøvens største antal titler, har også det største *eksklusive sortiment*, dvs. titler som kun fås i denne ene boghandel: Her har man 1.075 bøger i sit eksklusive sortiment. Det mindste eksklusive sortiment i en boghandel tæller blot 30 forskellige titler og findes i en boghandel i Region Syddanmark. Det gennemsnitlige eksklusive sortiment i en boghandel består af 305 bøger.

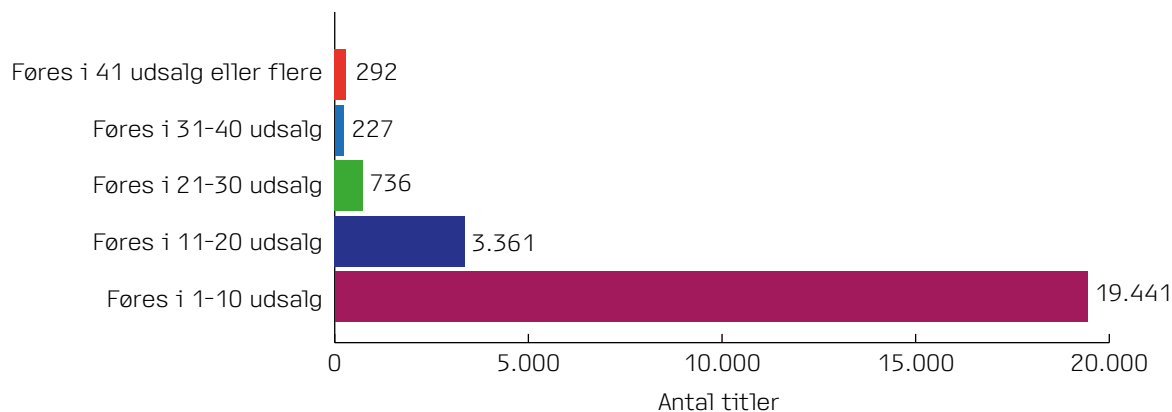
I supermarkederne, hvor indkøb foretages centralt, vil den enkelte butiks eksklusive sortiment i sagens natur være meget lille, da det kun vil bestå af evt. restvarer o.l. Der er således 16 supermarkeder, der slet intet eksklusivt sortiment har, og 9 der har mellem 1 og 5 bøger, der ikke kan fås i andre udsalg.

Den 28. april 2017 var 7 titler på lager i alle 51 udsalg, mens 7.939 titler kun kunne fås i en enkelt butik. De 7 titler, der kunne fås i alle udsalg, ses i figur 5.

Forfatter	Titel	Genre
Ken Follett	Giganternes Fald	historiske romaner
Ken Follett	Uendelige verden	historiske romaner
Ken Follett	Verdens vinter	historiske romaner
Jens Henrik Jensen	De frosne flammer	krimi og spænding
Stefan Ahnhem	Atten grader minus	krimi og spænding
Hans Kragh-Jacobsen	Turen går til Prag	rejsebøger
Mia Hove Christensen	Turen går til Tenerife, La Gomera, La Palma & El Hierro	rejsebøger

Figur 5: De 7 titler der førtes i alle stikprøvens udsalg d. 28. april 2017.

De 7 bøger fordeler sig på tre traditionelt velsælgende genrer: *Krimier* har gennem de seneste mange år været voldsomt populære, og krimifans læser som oftest gerne én mere. *Rejsebøger* – i dette tilfælde to bøger i Politikens *Turen går til*-serie – er klassiske hyldevarer med stabilt salg. De historiske romaner udgør en forholdsvis lille andel af det samlede sortiment; til gengæld domineres genren af kendte og meget populære forfattere som Ken Follett (der er forfatter til de 3 historiske romaner, der findes i alle udsalg), Ildefonso Falcones m.fl. Genrens popularitet synes at være båret af få, populære forfatterskaber.

Figur 6: Figuren viser tilgængeligheden af stikprøvens titler, målt ved antallet af udsalg der lagervførte titlen den 28. april 2017.

Det samlede sortiments genrefordeling

De 24.507 titler i det samlede sortiment fordeler sig på hovedgenrer med andele som vist i figur 7.

Børn & Unge	Faglitteratur	Skønlitteratur	Uden genreangivelse
26,8 %	46,5 %	26,2 %	0,5 %

Figur 7: Det samlede sortiments fordeling på hovedgenrer.

De fem undergenrer med de største andele og de fem undergenrer med de mindste andele vises i figur 8.

Største andele				Mindste andele			
undergenre	overgenre	%	antal	undergenre	overgenre	%	antal
B&U skønlitteratur	B&U	17,6	4.227	SF, fantasy o.l.	skønlitteratur	0,3	76
almen skønlitteratur	skønlitteratur	15,9	3.828	historiske romaner	skønlitteratur	0,4	87
biografier o.l.	faglitteratur	7,1	1.708	romantik og erotik	skønlitteratur	0,4	105
samfund, økonomi og jura	faglitteratur	6,6	1.585	lyrik	skønlitteratur	0,8	184
krimi og spænding	skønlitteratur	6,4	1.541	rejsebøger	faglitteratur	1,5	358

Figur 8: De fem undergenrer med de største andele af det samlede sortiment, og de fem undergenrer med de mindste andele.

11 SF er forkortelse for science fiction.

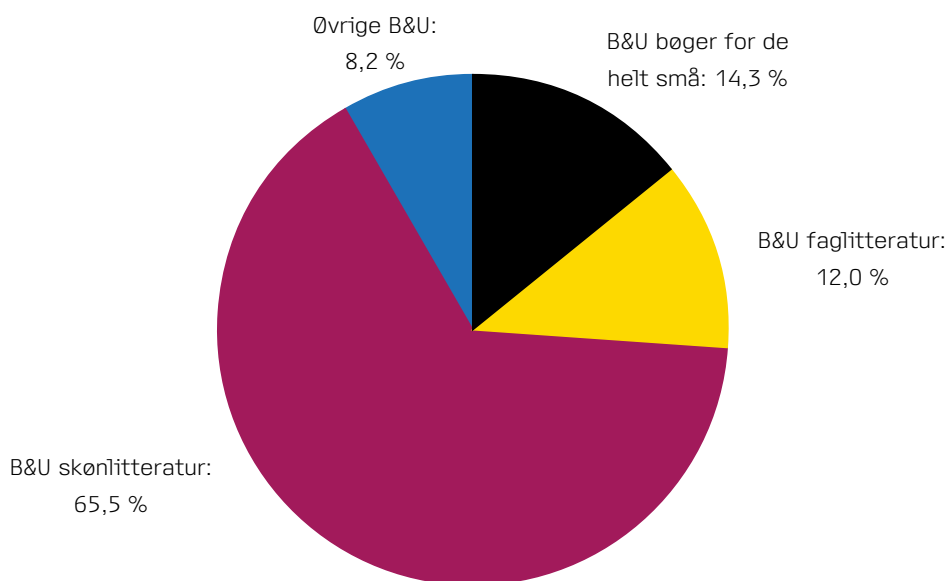
Den samlede oversigt over genrefordeling ses i bilag 2.

Når både *skønlitteratur for børn og unge* og *almen skønlitteratur* fylder så relativt meget, skyldes det sandsynligvis underklassificering, dvs. at mange bøger er “forsigtigt” klassificeret med en mere generel kategori, end den kunne have været. Det er en kendt klassificeringsproblematik, ikke mindst når klassificeringsmetoden er så ny, som den er i det danske bogmarked¹².

Det er bemærkelsesværdigt, at 5 af de 7 titler, der findes i alle udsalg, er historiske romaner eller rejsebøger, der hører til blandt genrerne med mindste andele. Det er to genrer med få, men populære bøger. Det kan ikke udelukkes, at en del af de bøger, der er klassificeret som *almen skønlitteratur*, med rette kunne være klassificerede som *historiske romaner*. De 3 historiske romaner er skrevet af den samme forfatter (Ken Follett), der dels er en populær forfatter, dels også skriver i andre genrer. De 2 rejsebøger stammer begge fra den samme kendte serie, Politikens *Turen går til*

Udgivelser for børn og unge i det samlede sortiment

Udgivelserne for børn og unge fylder 26,8 % af det samlede sortiment, svarende til 6.456 forskellige titler. Som det fremgår af figur 9, er langt de fleste af disse skønlitterære udgivelser.

Figur 9: Det samlede sortiments 2.456 titler i overgenren B&U, fordelt på undergenrer.

De 5 titler for børn og unge, der vises i figur 10, findes i 47 eller flere udsalg.

¹² Man begyndte først at klassificere danske bøger med THEMA i 2015.

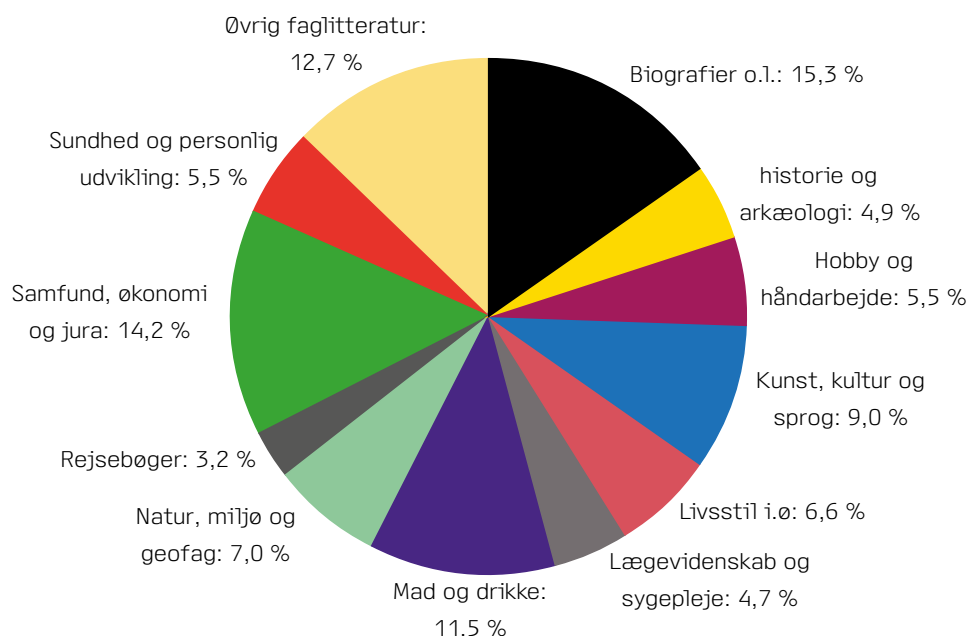
Forfatter	Titel	Genre
Anders Matthesen	Ternet Ninja	B&U skønlitteratur
Sigurd Barrett	Sigurd fortæller Danmarkshistorie	B&U faglitteratur
Sigurd Barret	Sigurd fortæller om Luther	B&U faglitteratur
Rasmus Brohave	Sådan blev jeg Rasmus Brohave	B&U faglitteratur
Michael Kogge	Fantastiske skabninger og hvor de findes – mød karaktererne	B&U faglitteratur
(uden forfatter)	Sådan bliver du en mand – Euromans 150 regler	B&U faglitteratur ¹¹

Figur 10: De 6 mest udbredte titler i overgenren B&U; alle 6 førtes i 47 eller flere udsalg den 28. april 2017.

Igen er det bemærkelsesværdigt, at de fleste af de mest udbredte titler ikke tilhører den genre, der er bredest repræsenteret i butikkernes sortiment (B&U skønlitteratur), men derimod B&U faglitteratur, som kun udgør 12 % af det samlede B&U-sortiment.

Faglitteratur i det samlede sortiment

De 11.194 faglitterære titler har med 46,5 % langt den største andel af det samlede sortiment. Titlerne fordeler sig på undergenrer som vist på figur 11.

Figur 11: Det samlede sortiments 11.194 titler i overgenren faglitteratur, fordelt på undergenrer.

¹³ Bogen, der er udgivet af forlaget Carlsen, er nok mere en ungdomsbog end en egentlig børnebog (de to kategorier er slået sammen i B&U her). Den præcise THEMA-kode, som bogen distribueres med, er YNMH: "Faglitteratur for børn og unge: Drengene og Mænd".

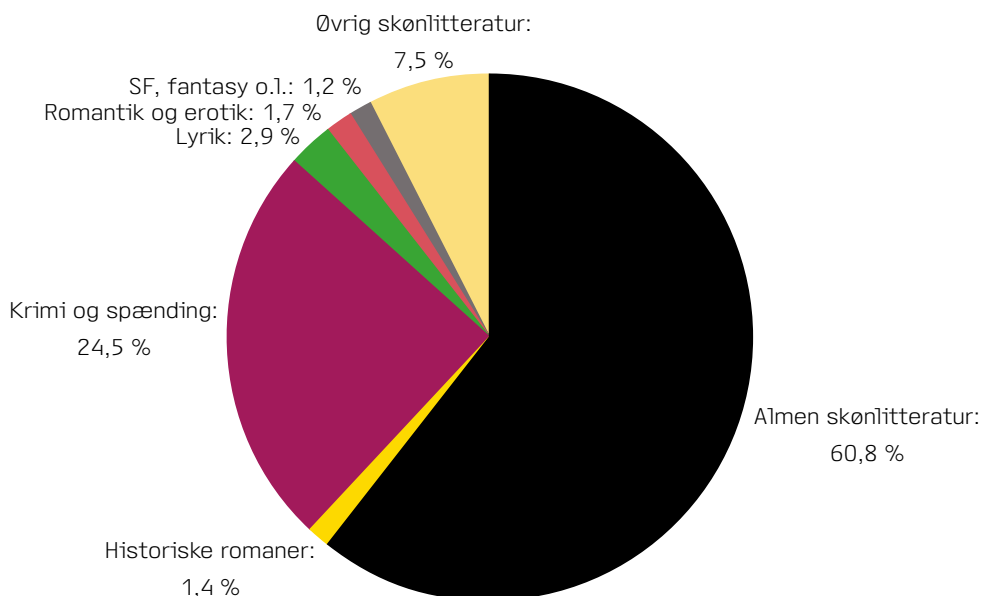
Figur 12 viser de 9 faglitterære titler, der findes i mere end 50 udsalg.

Forfatter	Titel	Genre
Hans Krag Jacobsen	Turen går til Prag	rejsebøger
Mia Hove Christensen	Turen går til Tenerife, La Gomera, La Palma & El Hierro	rejsebøger
Puk Damsgård Andersen	Ser du månen, Daniel – 13 måneder som gidsel hos Islamisk Stat	biografier o.l.
Morten Skjoldager	Syv år for PET – Jakob Scharfs tid	biografier o.l.
Morten Wilhelm Scholz	Turen går til Florida og det sydøstlige USA	rejsebøger
Ole Loumann	Turen går til Gran Canaria, Fuerteventura og Lanzarote	rejsebøger
Kristina Olsson og Eja Nilsson	Turen går til Sydsverige	rejsebøger
Mikkel Tofte Jørgensen	Turen går til Thailand	rejsebøger
Carsten Fenger-Grøndahl og Malene Fenger-Grøndahl	Turen går til Tyrkiet	rejsebøger

Figur 12: De 9 mest udbredte titler i overgenren faglitteratur; alle 9 førtes i 50 eller 51 udsalg den 28. april 2017.

Skønlitteratur i det samlede sortiment

Målt i antal titler udgør skønlitteraturen med 6.291 forskellige titler 26,2 % af det samlede sortiment, og det er dermed den hovedgenre, der har den mindste andel af det samlede sortiment. Figur 13 viser skønlitteraturens fordeling på undergenrer.

Figur 13: Det samlede sortiments 6.291 titler i overgenren skønlitteratur, fordelt på undergenrer.

Andelen af *almen skønlitteratur* er overvældende stor med 60,8 %. Denne gruppe dækker over stor variation. Som tidligere nævnt indeholder kategorien muligvis også en del titler, der er underklassificerede. Blandt de øvrige genrer er *krimi og spænding* langt den største; 24,5 % (i alt 1.541) af de skønlitterære titler er klassificeret i denne kategori. 5 skønlitterære titler findes i alle 51 udsalg:

Forfatter	Titel	Genre
Ken Follett	Giganternes Fald	historiske romaner
Ken Follett	Uendelige Verden	historiske romaner
Ken Follett	Verdens vinter	historiske romaner
Jens Henrik Jensen	De frosne flammer	krimi og spænding
Stefan Ahnhem	Atten grader minus	krimi og spænding

Figur 14: De 5 skønlitterære titler med den største udbredelse. Alle 5 fås i samtlige 51 udsalg.

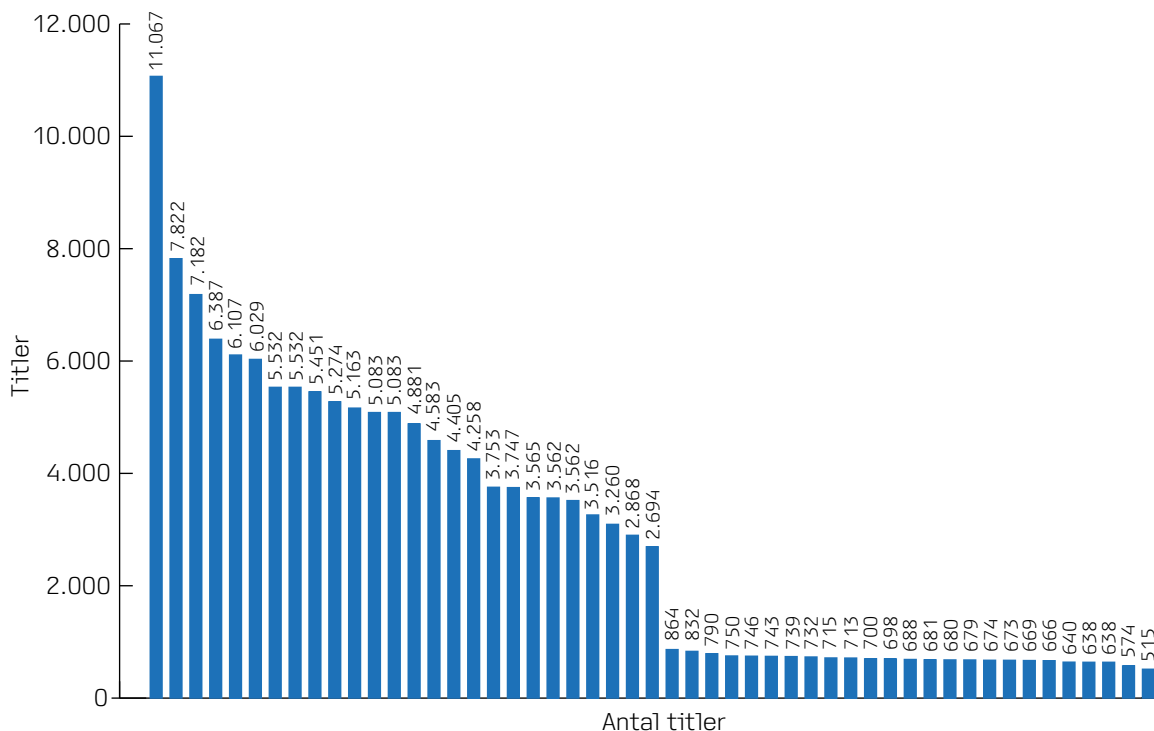
Sortimentet i boghandler og supermarkeder

Som bogudsalg betragtet, er der stor forskel på boghandler og supermarkeder. Boghandelen er en specialbutik for bøger – skønlitteratur, faglitteratur og børnebøger – og evt. beslægtede varer. Supermarkedet derimod er en dagligvarebutik, der ofte også fører de allermest efterspurgte varer inden for udvalgte varegrupper, fx el-artikler, køkkenudstyr eller bøger. De to butikstypers sortiment af bøger skal da også opfylde nogle helt forskellige behov. Dette understøttes af undersøgelsens data.

En kunde i en boghandel ønsker at købe en bog, hvad enten det er en bestemt bog (som hun har fået anbefalet, har hørt om eller har brug for), eller hun ønsker rådgivning om sortimentet i en bestemt genre, eller hun ønsker måske blot at se sig om for at finde “en eller anden bog”.

Supermarkedskunden er derimod typisk ude for at handle dagligvarer. Han køber i forbifarten andre varer, som han lader sig friste af. Det kan fx være, at han bliver fristet af en bog. Måske ser han en bestseller, han har læst eller hørt om – evt. har han set den annonceret – eller måske ser han en bog, han kan bruge som gave. I den sidste situation er bogen i konkurrence med andre af supermarkedets gaveegnede varer.

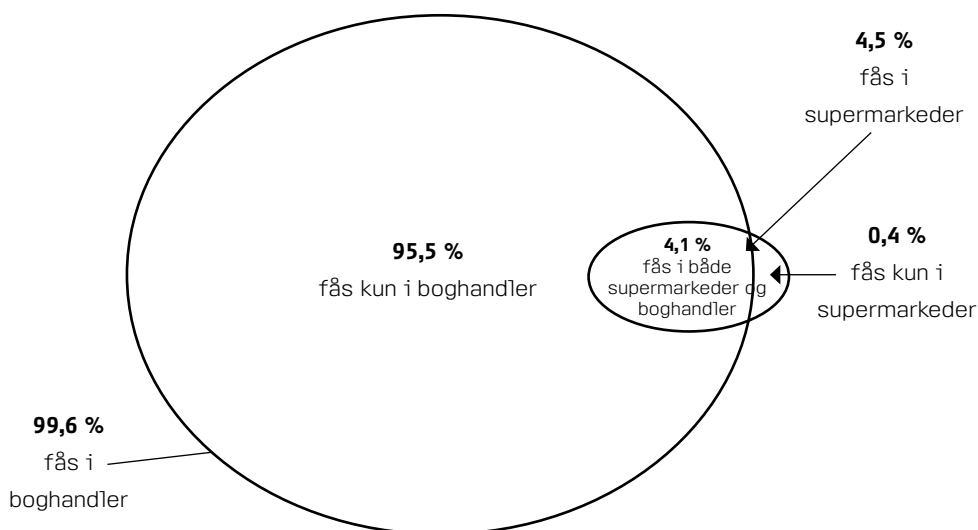
Den mest iøjnefaldende forskel ses i antallet af titler, der lagerføres i supermarkeder over for boghandler. Således viser figur 15 antallet af titler i hver af datasættets 51 bogudsalg. De 26 til venstre er boghandler, de 25 til højre er supermarkeder.

Figur 15: Figuren viser, hvor mange titler hvert af de 51 udsalg havde på lager den 28. april 2017. De 26 til venstre er boghandler, de 25 til højre er supermarkeder.

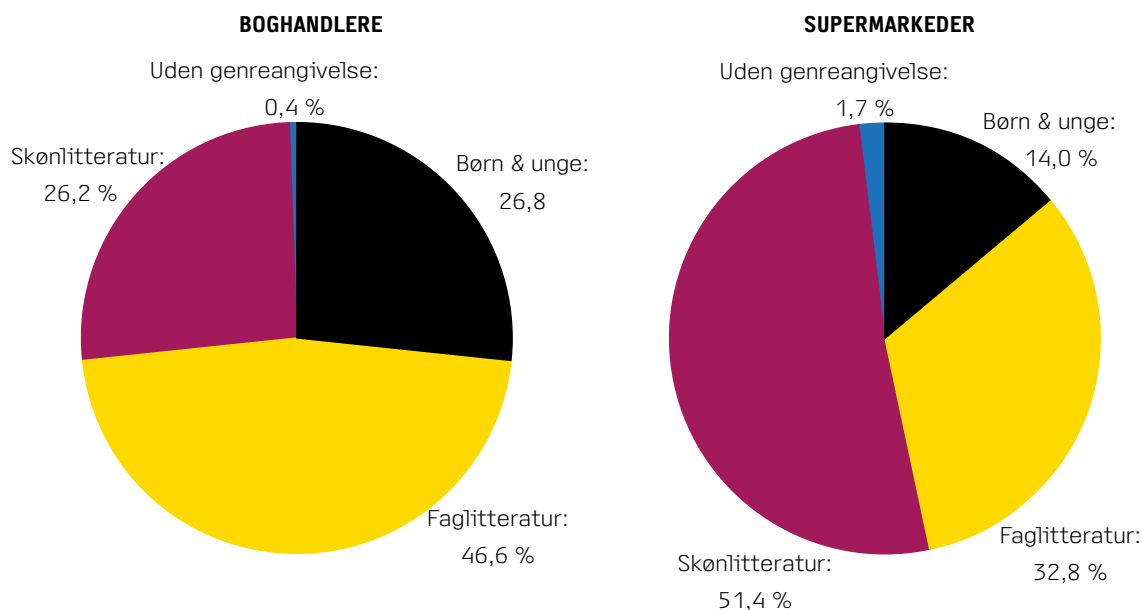
Af sortimentets 24.057 titler fås de 23.951 i en eller flere boghandler. Tilsvarende fås blot 1.091 af titlerne i ét eller flere supermarkeder.

985 titler findes både i mindst ét supermarkedet og mindst én boghandel. 22.966 titler fås udelukkende i én eller flere boghandler, dvs. ikke i noget supermarked, mens 106 titler kun kan fås i ét eller flere supermarkeder og altså ikke i nogen boghandel. Fællesmængden udgør 4,1 % af det samlede sortiment. I figur 16 illustreres disse sammenfald og størrelsesforhold.

Figur 16: Fordeling af det samlede sortiments 24.057 titler på boghandler og supermarkeder.

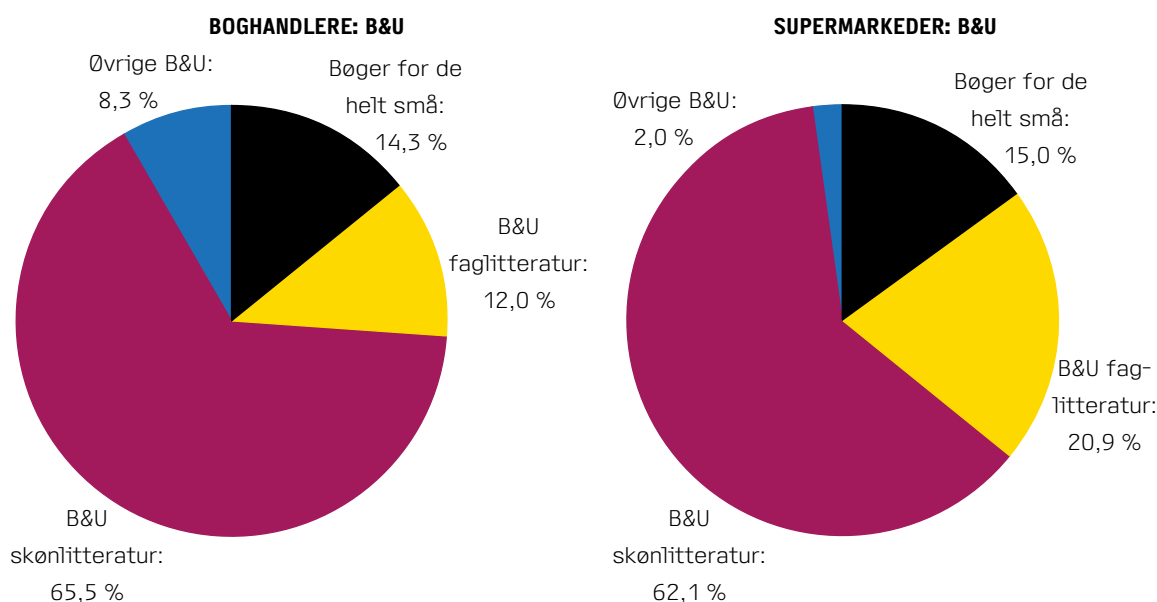
Som det ses af figur 17, er også fordelingen på hovedgenrer, dvs. den interne prioritering af genrerne, meget forskellig inden for de to udsalgstypers sortimenter:

Figur 17: Fordeling på hovedgenrer af de 23.951 titler i de 26 boghandler og de 1.091 titler i de 25 supermarkeder.

Overgenrernes andele i boghandlernes sortiment svarer stort set til fordelingen i det samlede sortiment (hvilket ikke er overraskende, idet boghandlernes sortiment udgør 99,6 % af det samlede sortiment). Fordelingen er meget anderledes i supermarkederenes sortiment. Sortimentet, der i forvejen er meget lille i forhold til boghandlernes, fremstår overordnet set også mere ensartet. I supermarkederne er det skønlitteraturen, der dominerer med 51,4 % af alle de forskellige titler; det svarer til 561 titler. Faglitteraturen står for 32,8 % (358 titler), mens bøger for børn og unge med 153 titler udgør 14 % af supermarkederenes sortiment.

Sortimentet af B&U-titler i boghandler og supermarkeder

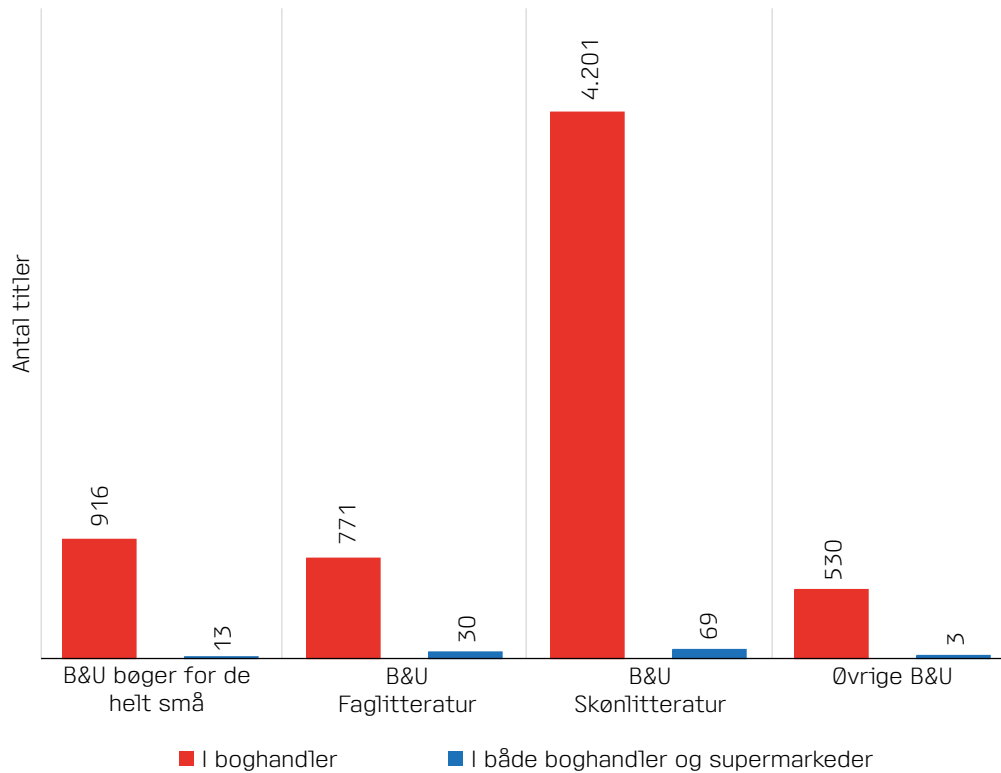

Figur 18: Boghandlers 6.418 B&U-titler og supermarkeders 351 B&U-titler fordelt på undergenrer.

I figur 16 kan man se, at andelen af faglitteratur for børn og unge er 1,7 gange større blandt supermarkederenes 153 titler for børn og unge end blandt boghandlernes 6.418 titler. Men tallene i supermarkederne er meget små, og det overordnede billede er det samme. Boghandlerne har med en andel på 8,3 % en del flere titler, der er klassificeret som øvrige B&U, som bl.a. dækker over så forskellige genrer som poesi, årbøger, undervisningsmidler og opslagsværker.

Af de 6.418 B&U-titler, der lagerføres i én eller flere boghandler, lagerføres de 115 også i ét eller flere supermarkeder. Dette overlap udgør 1,4 % af boghandlernes sortiment af B&U-titler.

Nedbrudt på undergenrer ser sammenligningen mellem boghandlernes sortiment og fællesmængden ud som vist i figur 19.

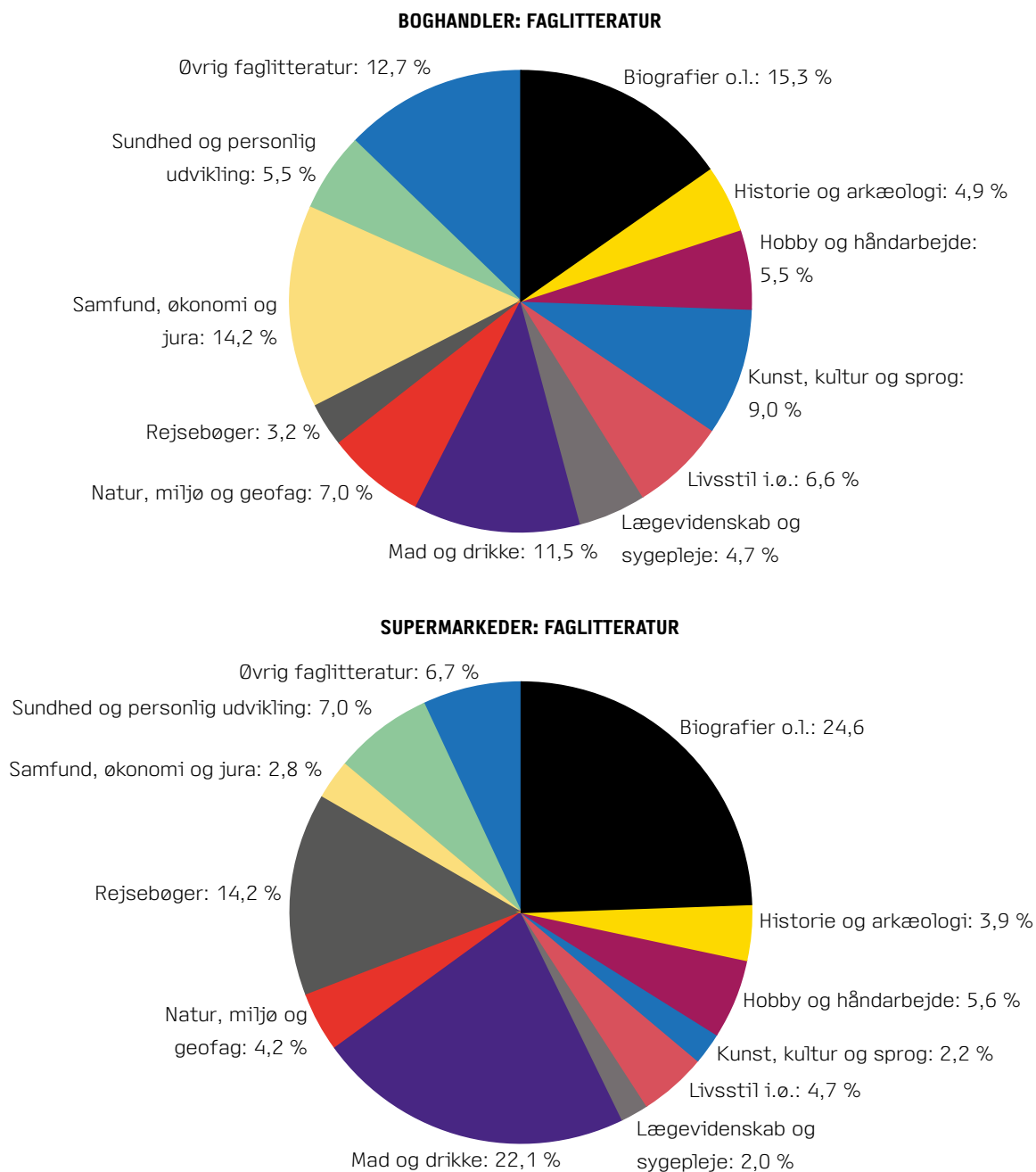
Figur 19: B&U-undergenrer: Antal bøger i boghandlernes sortiment og antal bøger i det fælles sortiment for boghandler og supermarkeder.

Figur 20 viser, hvilken andel fællesmængderne for hver undergenre udgør af boghandlernes udvalg af samme undergenre. Faglitteratur for børn har med 3,9 % et lidt større relativt overlap med boghandlernes udvalg end de øvrige undergenrer. Men det er for alle fire undergenrers vedkommende et meget begrænset udvalg af boghandlernes sortiment, der også kan fås i supermarkeder, og konkurrencen på B&U-området mellem de to butikstyper begrænser sig således til meget få titler.

B&U bøger for de helt små	B&U faglitteratur	B&U skønlitteratur	Øvrige B&U
1,4 %	3,9 %	1,6 %	0,6 %

Figur 20: B&U-undergenrer: Det fælles sortiments andel af boghandlernes sortiment

Sortimentet af faglitteratur i boghandler og supermarkeder

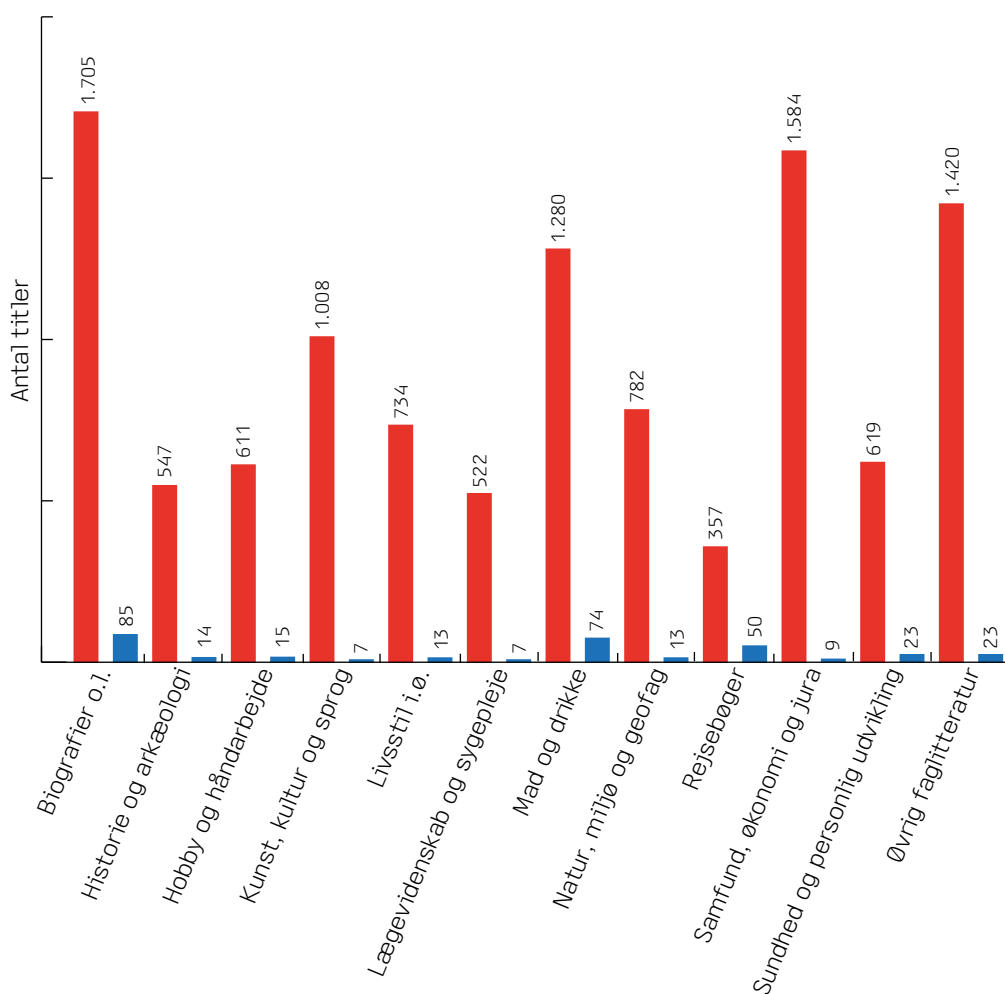

Figur 21: Boghandlernes 11.169 faglitterære titler og supermarkedernes 358 titler, fordelt på undergenerer.

I supermarkedernes sortiment er andelene af genrerne *biografi o.l.* (24,6 %), *mad og drikke* (22,1 %) og *rejsebøger* (14,2 %) markant større end de tilsvarende andele i boghandlernes sortiment. Til gengæld er andelene af *samfund, økonomi og jura* samt *kunst, kultur og sprog* tilsvarende mindre og er altså lavere prioriteret her.

Af de 11.169 faglitterære titler, der lagerføres i én eller flere boghandlere, lagerføres de 333 også i ét eller flere supermarkeder. Denne fællesmængde udgør således 3 % af boghandlernes sortiment af faglitterære titler.

Nedbrudt på undergenrer ser sammenligningen mellem boghandlernes sortiment og fællesmængden ud som vist i figur 22. Man bemærker, at man ud af boghandlernes 357 forskellige rejsebøger også kan få de 50 i supermarkeder.

Figur 22: Faglitterære undergenrer: Antal bøger i boghandlernes sortiment og antal bøger i det fælles sortiment for boghandler og supermarkeder.

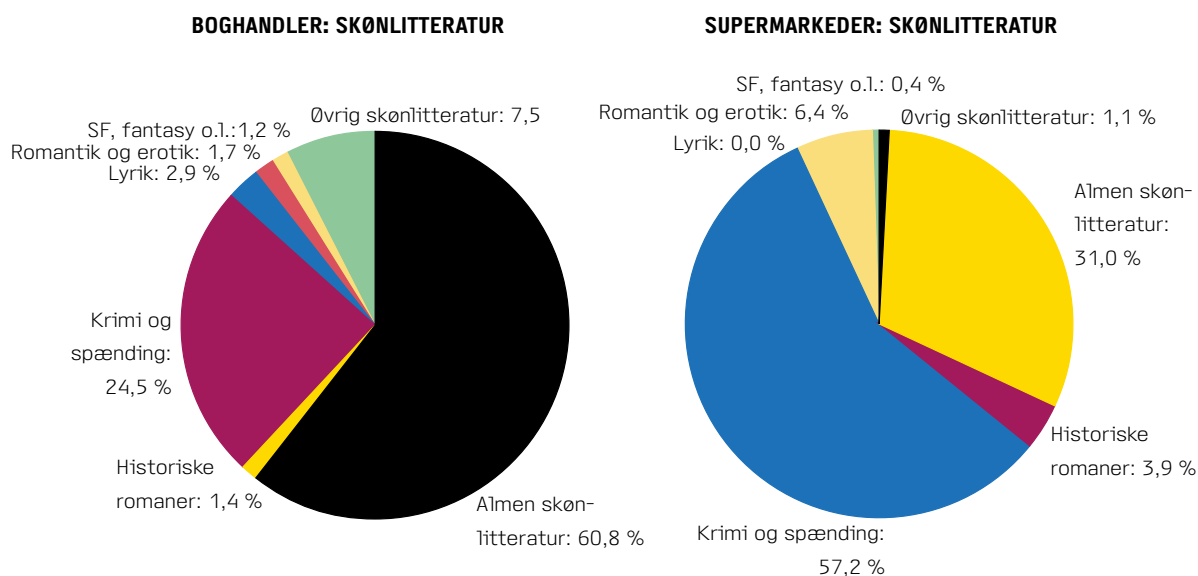
Figur 23 viser, hvilken andel fællesmængderne for hver undergenre udgør af boghandlernes udvalg af samme. Særligt undergenren *rejsebøger* har et stort overlap

med rejsebøgerne i boghandlernes sortiment, idet 14 % af boghandlernes rejsebøger kan også fås i et supermarked, men også *mad og drikke* og *biografier o.l.* har et større overlap med boghandlernes sortiment end de øvrige undergenrer. Som det ses ovenfor på figur 21, er disse tre undergenrer i det hele taget dominerende i supermarkederenes sortiment af faglitteratur.

biografier o.l.	historie og arkæologi	hobby og håndarbejde	kunst, kultur og sprog	livsstil i.ø.	lægevidenskab og sygepleje	mad og drikke	natur, miljø og geofag	rejsebøger	samfund, økonomi og jura	sundhed og personlig udvikling	øvrig faglitteratur
5,0 %	2,6 %	2,5 %	0,7 %	1,8 %	1,3 %	5,8 %	1,7 %	14,0 %	0,6 %	3,7 %	1,6 %

Figur 23: Faglitterære undergenrer: Det fælles sortiments andel af boghandlernes sortiment

Sortimentet af skønlitteratur i boghandler og supermarkeder

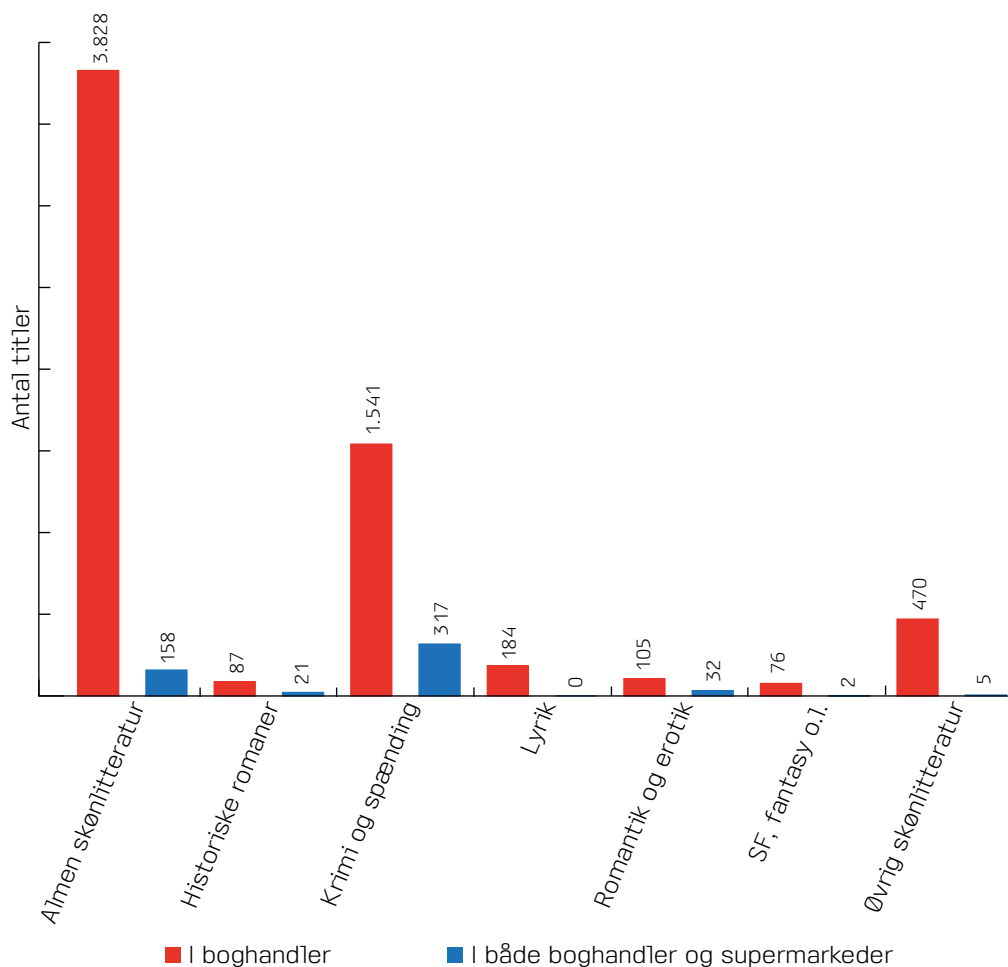

Figur 24: Boghandlernes 6.265 skønlitterære titler og supermarkederenes 561 titler, fordelt på undergenrer.

I supermarkederne er *krimi og spænding* den altoverskyggende skønlitterære undergenre med en andel på 57,2 %, sammenlignet med 24,5 % i boghandlernes sortiment. Andelen af titler i den lille undergenre *erotik og romantik* er med 6,4 % ca. 3,8 gange større i supermarkeder end i boghandler. Der fås ingen bøger i undergenren *lyrik* i supermarkeder.

Af de 6.291 skønlitterære titler, der lagerføres i én eller flere boghandler, lagerføres de 535 også i ét eller flere supermarkeder. Denne fællesmængde udgør således 8,5 % af boghandlerens sortiment af skønlitterære titler.

Nedbrudt på undergenrer ser sammenligningen mellem boghandlerens sortiment og fællesmængden ud som vist i figur 25.

Figur 25: Skønlitterære undergenrer: Antal bøger i boghandlerens sortiment og antal bøger i det fælles sortiment for boghandler og supermarkeder.

Figur 26 viser, hvilken andel fællesmængderne for hver undergenre udgør af boghandlerens udvalg af samme undergenre. Særligt hvad angår undergenerne *romantik og erotik*, *historiske romaner* og *krimi og spænding*, kan en meget stor del af titlerne, der kan fås i boghandelen, også fås i supermarkedet:

Romantik og erotik har med 30,5 % det største procentvise overlap overhovedet. Dette er ikke overraskende, da der ikke er nogen stor tradition for, at danske boghandler fører romantisk litteratur. Det faktiske antal titler er heller ikke stort (105 titler fås i én eller flere boghandler).

Fællesmængden for de *historiske romaner* dækker 24,1 % af udvalget i boghandlernes sortiment. Denne undergenre er dog heller ikke særlig stor; kun 87 forskellige titler fås hos én eller flere boghandler.

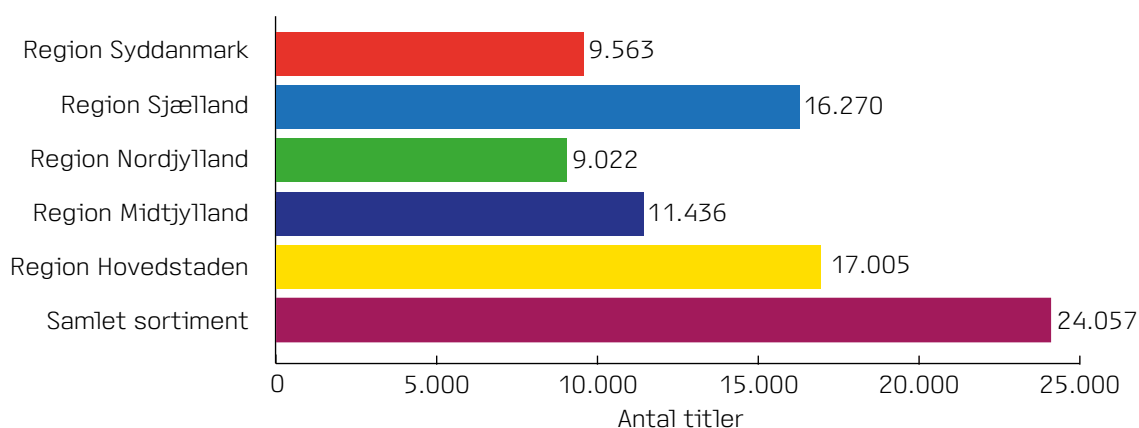
Anderledes ser det ud med *krimi og spænding*, der med 1.541 titler i boghandlernes sortiment er en relativt stor undergenre. Den udgør dermed 24,5 % af al skønlitteratur i boghandlernes sortiment. Fællesmængden mellem boghandlernes og supermarkedernes sortiment af *krimi og spænding* er på 317 titler, svarende til 20,6 % af boghandlernes udvalg. I supermarkederne udgør undergenren da også 57,2% af al skønlitteratur (jf. figur 22).

Almen skønlitteratur	Historiske romaner	Krimi og spænding	Lyrik	Romantik og erotik	SF, fantasy o.l.	Øvrig skønlitteratur
4,1 %	24,1 %	20,6 %	0,0 %	30,5 %	2,6 %	1,1 %

Figur 26: Skønlitterære undergenrer: Det fælles sortiments andel af boghandlernes sortiment.

Sortimentet i de fem regioner

Sortimentets størrelse i de fem danske regioner varierer fra 9.022 i Region Nordjylland til 17.005 (næsten det dobbelte antal titler) i Region Hovedstaden. Tallene for alle regionerne fremgår af figur 27.

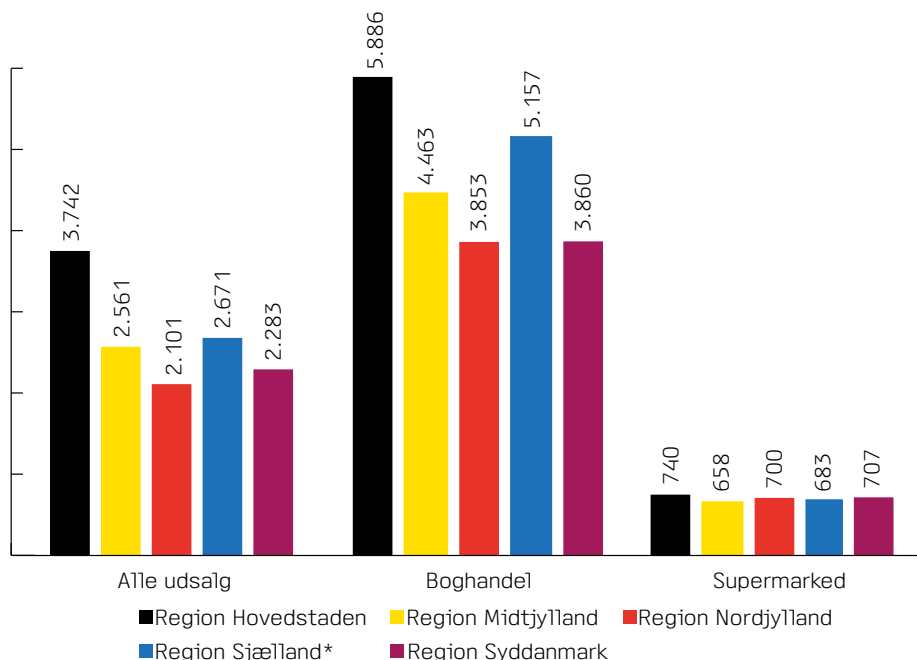

Figur 27: Antal forskellige titler i hver af de fem regioner.

I Region Sjælland skyldes det høje antal titler især en enkelt boghandel, der har særligt mange titler på lager¹⁴, og det kan skævvride billedet. Ser man bort fra denne ene butik, viser stikprøven et samlet antal forskellige titler på 12.691 i Region Sjælland.

Figur 28 viser det gennemsnitlige antal bøger i regionernes udsalg. Gennemsnittet vises for begge typer udsalg og for boghandler og supermarkeder hver for sig:

¹⁴ Butikken fører 11.067 forskellige titler, og dermed den butik med det absolutte største sortiment. Butikken med stikprøvens næststørste sortiment (en boghandel i Region Hovedstaden) fører 7.822 forskellige titler.

Figur 28: Det gennemsnitlige antal titler i bogudsalg i de fem regioner: for alle udsalg, for boghandler og for supermarkeder. *For at undgå et fordrejet billede, er tal for region Sjælland her undtaget boghandelen med stikprøvens højeste antal titler. Regnes denne ene butik med, er det gennemsnitlige antal titler i alle Region Sjællands udsalg 3.511 titler, og det gennemsnitlige antal titler i regionens boghandler er 6.339.

Både det samlede udvalg og boghandlernes gennemsnitlige sortiment af bøger i Region Hovedstaden adskiller sig fra de øvrige regioner ved at være større end i de andre regioner, særligt sammenlignet med Region Syddanmark og Region Nordjylland er forskellen tydelig.

Sammenholder man sortimentets størrelse med befolkningstallet (som udgør kundefundlaget), kan man som vist i figur 29 se, at udvalget pr. indbygger er størst i de to regioner med de laveste befolkningstal, Region Nordjylland og Region Sjælland.

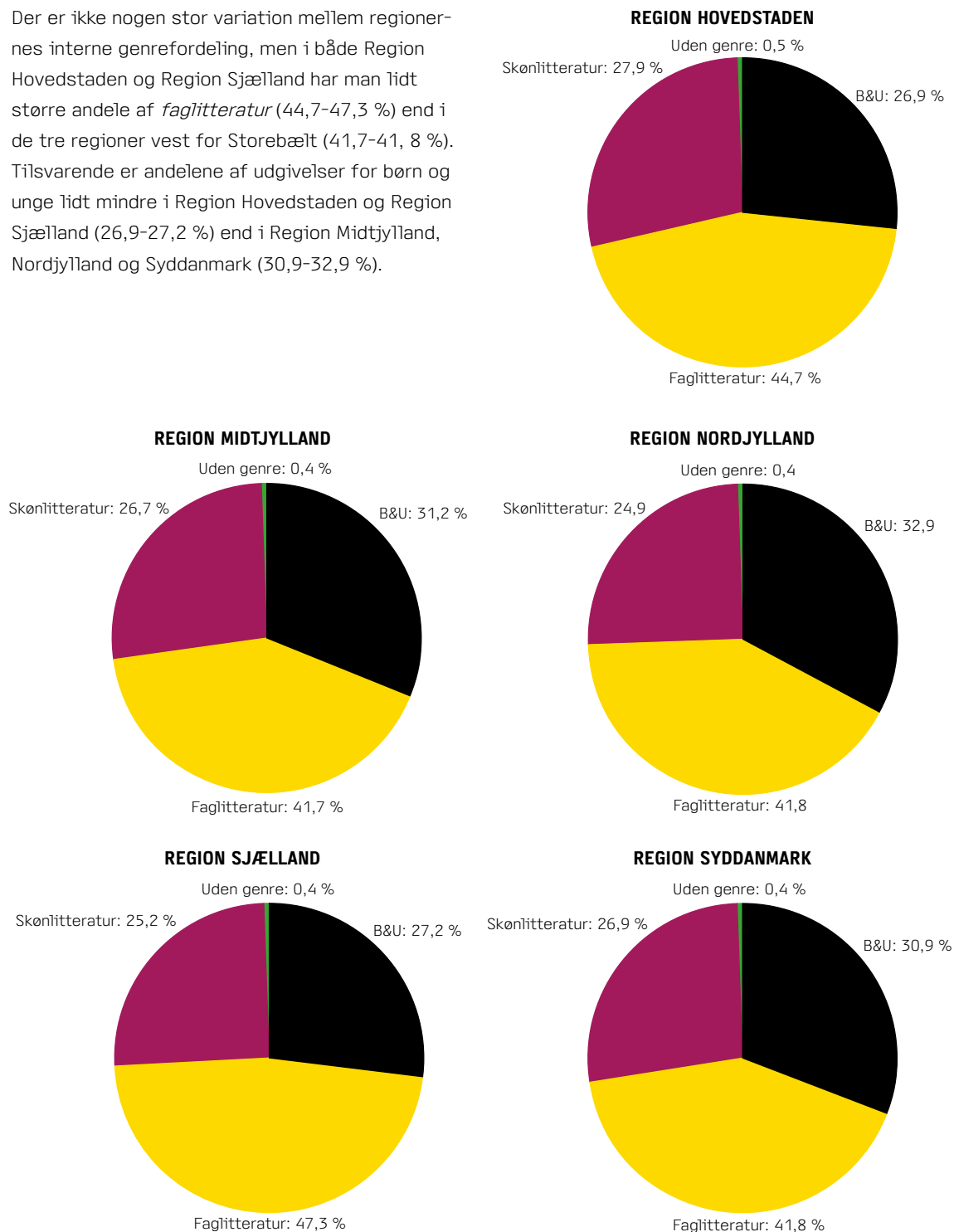
	Region Hovedstaden	Region Midtjylland	Region Nordjylland	Region Sjælland*	Region Syddanmark
Sortiment	17.005	11.436	9.022	12.691	9.563
Befolkningstallet ¹⁵	1.811.809	1.306.202	587.446	832.703	1.218.010
Titler/100 personer	0,94	0,88	1,54	1,52	0,79

Figur 29: Forholdet mellem antallet af titler i regionernes sortiment og deres befolkningstal. *Region Sjælland her fraregnet undersøgelsens mest velassorterede boghandel for at undgå skævvridning af det samlede billede. Regnes denne butik med, findes der 16.270 forskellige titler i Region Sjælland, og antallet af titler/100 personer bliver i så fald 1,95.

¹⁵ Befolkningstal for 2017, andet kvartal. Kilde: Danmarks Statistik, tabel FOLK1A.

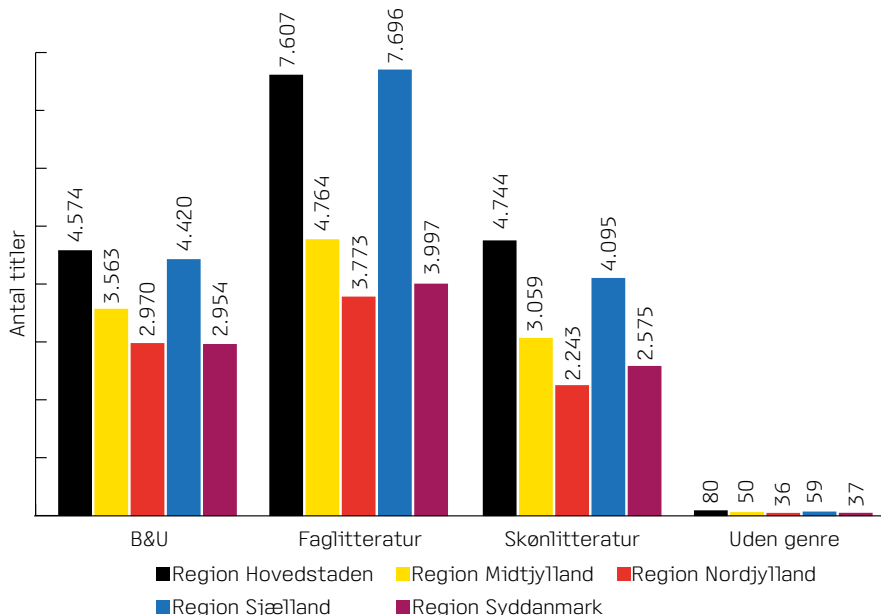
I de fem regioner fordeler udvalgene sig på overgenrerne *skønlitteratur*, *faglitteratur* og *litteratur for børn og unge* med de andele, der fremgår af figur 30.

Der er ikke nogen stor variation mellem regionernes interne genrefordeling, men i både Region Hovedstaden og Region Sjælland har man lidt større andele af *faglitteratur* (44,7-47,3 %) end i de tre regioner vest for Storebælt (41,7-41,8 %). Tilsvarende er andelen af udgivelser for børn og unge lidt mindre i Region Hovedstaden og Region Sjælland (26,9-27,2 %) end i Region Midtjylland, Nordjylland og Syddanmark (30,9-32,9 %).

Figur 30: Regionernes titelsortiment fordelt på hovedgenrer.

I absolutte tal ser billedet ud som i figur 31.

Figur 31: Antal titler i hver overgenre i de fem regioner. Her er den titelrige butik i Region Sjælland medtaget, og det er grunden til de høje tal for regionen.

For at undersøge, om det regionale har indflydelse på det konkrete udvalg af titler, kan man se nærmere på de titler, som kun kan fås i en enkelt region. Det er altså titler, der fås i én eller flere butikker i en enkelt region, men ikke i nogen butikker uden for regionen. Dette *eksklusive regionsortiment* kan sammenlignes med det sortiment, der findes i alle fem regioner (fællesmængden af regionernes sortimenter), som på lignende vis må antages at være udtryk for det mest generelle og alment relevante titelsortiment *uanset region*. I figur 32 ses antallet af titler i de fem eksklusive regionsortimenter og i fællesmængde-sortimentet.

	B&U	Fag- litteratur	Skøn- litteratur	Uden genre	Sortiment i alt
Eksklusivt for Region Hovedstaden	784	1.852	1.180	29	3.845
Eksklusivt for Region Midtjylland	307	480	226	11	1.024
Eksklusivt for Region Nordjylland	160	236	75	1	472
Eksklusivt for Region Sjælland	736	1.812	656	15	3.219
Eksklusivt for Region Syddanmark	143	254	167	4	568
Fås i alle fem regioner (fællesmængde)	1.811	2.225	1.514	23	5.573

Figur 32: Antal titler i de fem regioners eksklusive sortiment samt i det fælles sortiment for alle fem regioner. Her er den titelrige butik i Region Sjælland medtaget.

Også her er der især forskel mellem Region Hovedstaden og de øvrige regioner. I både Region Hovedstaden og Region Sjælland har man mere end 3.000 titler, der kun fås i hver af disse regioner. Korregerer man det eksklusive sortiment i Region Sjælland ved at se bort fra stikprøvens mest titelrige boghandel, er det samlede eksklusive sortiment her på 1.874 titler. I de tre vestligste regioner har man eksklusive sortimenter på mellem 472 og 1.024 titler.

I gennemgangen af fordelingen på undergenrer i regionerne ses også på den tilsvarende fordeling i regionernes eksklusive sortiment.

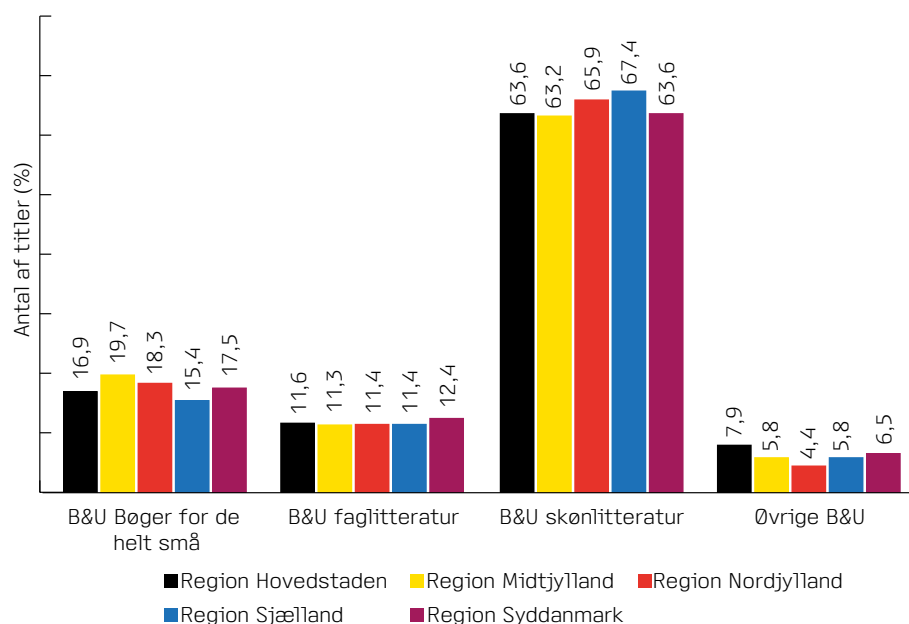
Sortimentet af B&U-titler i de fem regioner

I det landsdækkende sortiment findes der 6.456 titler i overgenren B&U. Hvor mange af disse, der findes i den enkelte regions sortiment, fremgår af figur 33. Det fremgår, at andelen varierer med 25 procentpoint fra Region Syddanmark, der har 45,8 % af det samlede sortiment af B&U-bøger, til Region Hovedstadens 70,8 %.

	Region Hovedstaden	Region Midtjylland	Region Nordjylland	Region Sjælland	Region Syddanmark
Antal B&U-titler	4.574	3.563	2.970	4.420	2.954
Andel af det landsdækkende sortiment	70,8 %	55,2 %	46,0 %	68,5 %	45,8 %

Figur 33: Antal forskellige B&U-titler i de fem regioner og deres andel af det landsdækkende sortiment.

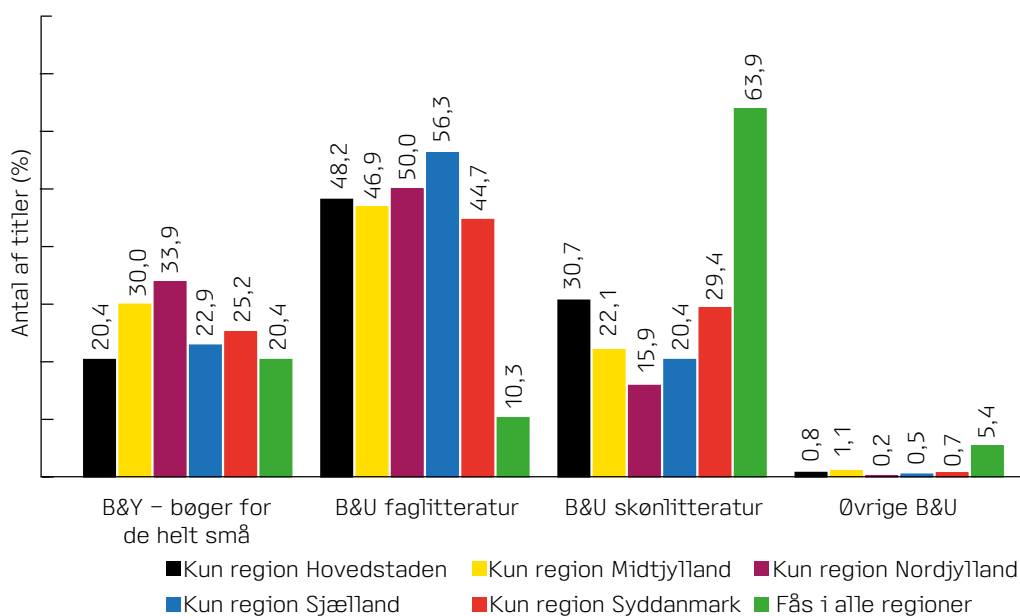
Der er til gengæld ikke meget forskel fra region til region i den måde, hvorpå B&U-titlerne fordeler sig på undergenrerne. Andelen kan ses i figur 34.

Figur 34: Sortiment af B&U-bøger i de fem regioner, fordelt på undergenrer.

Ser man nærmere på *det eksklusive regionsortiment* af B&U-titler, altså de titler, der kun kan fås i de enkelte regioner, kan man se, at deres genrefordeling adskiller sig fra fordelingen af de 1.811 B&U-titler, der fås i alle fem regioner på nogle væsentlige punkter. Andelen af skønlitteratur er stor (63,9 %) i det fælles sortiment. Det tyder på, at man i høj grad er enige om, hvilke skønlitterære titler man skal have på hylderne; man vælger mange af de samme titler. I regionernes eksklusive B&U-sortimenter udgør de skønlitterære titler derimod kun mellem 15,9 og 30,7 %.

Omvendt forholder det sig med B&U faglitteratur: Mellem 44,7 og 56,3 % af de B&U-bøger, som regionerne er ene om at føre, er fagbøger. Det gælder kun 10,3 % af de B&U-bøger, der føres i alle fem regioner. Dette vises i Figur 35.

Figur 35: De fem regioners eksklusive sortiment af B&U-titler, fordelt på undergenrer. Til sammenligningsformål vises også hver genres andel af de bøger, der findes i alle fem regioner.

Sortiment af faglitteratur i de fem regioner

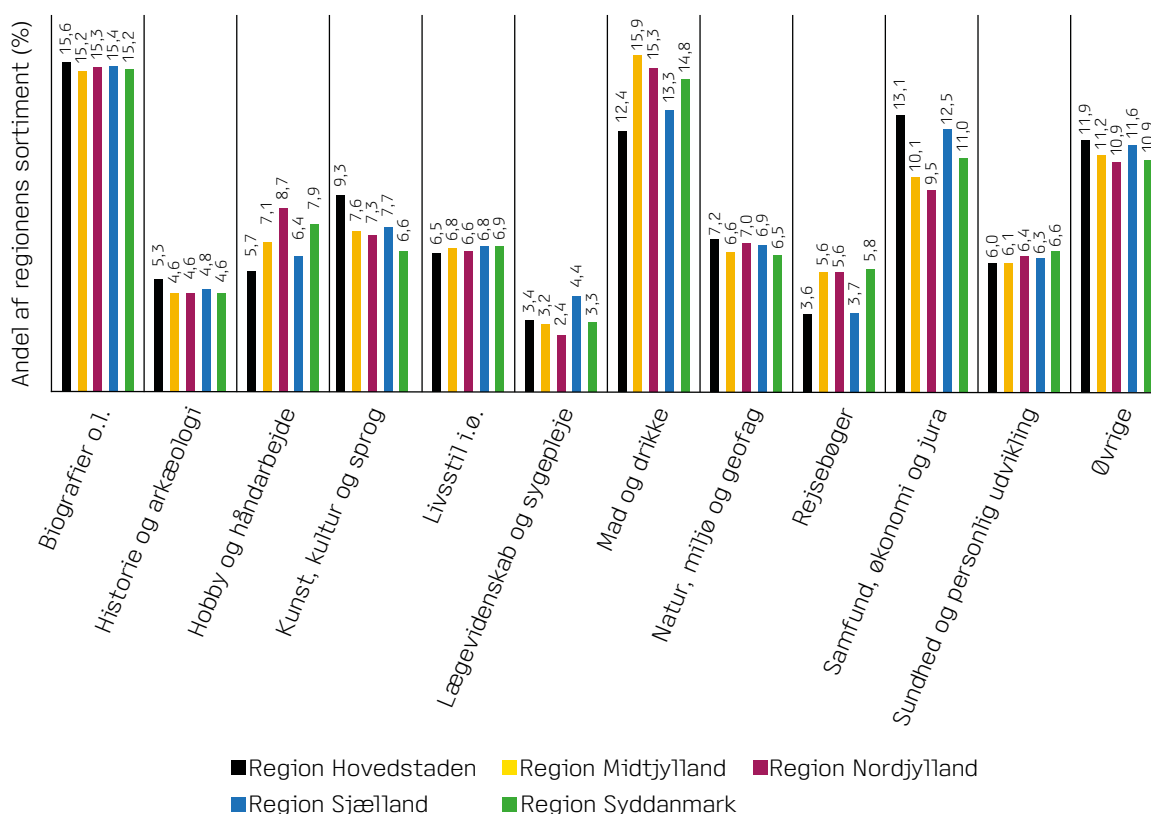
Der findes 11.194 titler i det landsdækkende sortiment af faglitteratur. De fem regioners sortiment af faglitteratur svarer til de andele af det landsdækkende sortiment, som vises i figur 36.

	Region Hovedstaden	Region Midtjylland	Region Nordjylland	Region Sjælland*	Region Syddanmark
Antal faglitterære titler	7.607	4.764	3.773	7.696	3.997
Andel af det landsdækkende sortiment	68,0 %	42,6 %	33,7 %	68,8 %	35,7 %

Figur 36: Antal forskellige faglitterære titler i de fem regioner og deres andel af det landsdækkende sortiment. *Sortimentet i Region Sjællands anseelige størrelse skyldes, at stikprøvens mest titelrige boghandel er medregnet her.

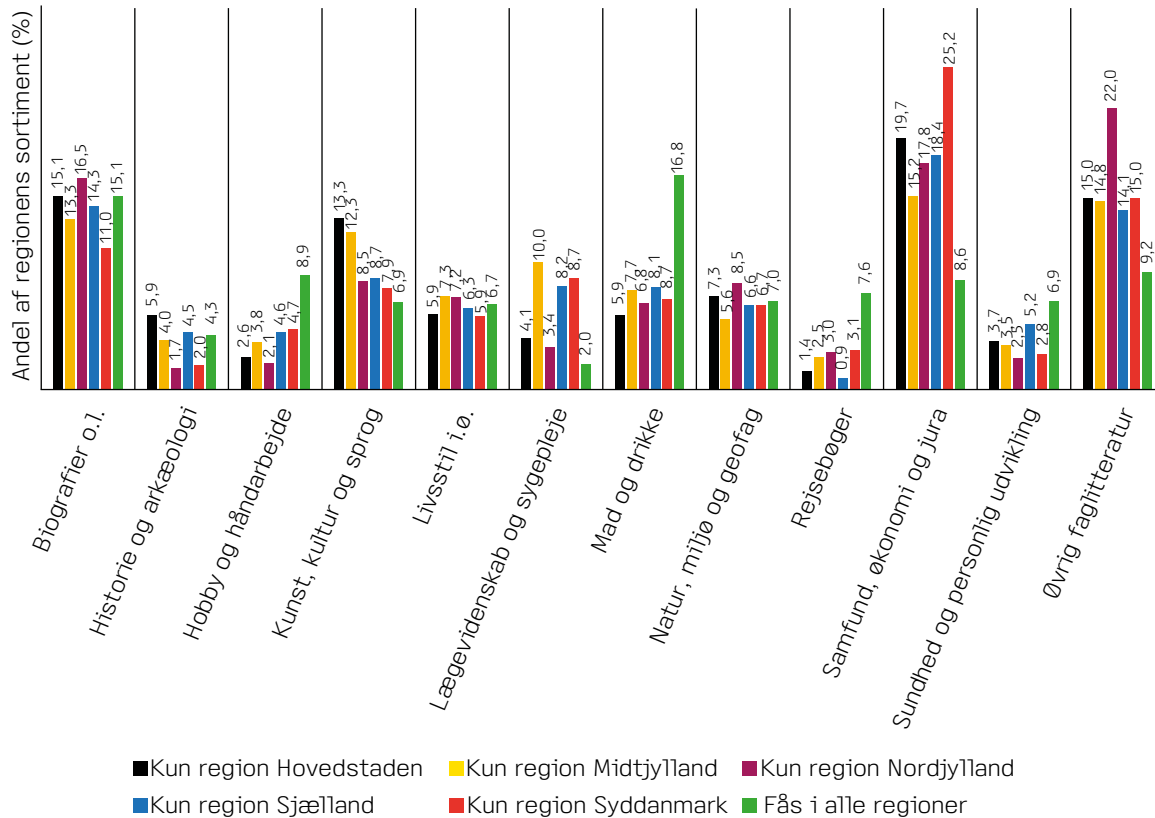
Igen ser vi forskelle på tværs af Storebælt: Udbuddet i regionerne øst for Storebælt er knap dobbelt så stort som i regionerne vest for.

I figur 37 kan man se, hvordan faglitteraturen fordeler sig på undergenrer i de fem regioner. Her ses også en del forskelle på tværs af regionerne. For eksempel har regionerne Hovedstaden og Sjælland større andele end de øvrige regioner inden for undergenrerne *historie og arkæologi*, *kunst, kultur og sprog*, *samfund, økonomi og jura* samt *øvrige faglitteratur*. På samme måde har regionerne Midtjylland, Nordjylland og Syddanmark større andele end de to andre regioner inden for genrerne *hobby og håndarbejde*, *mad og drikke*, *rejsebøger* samt *sundhed og personlig udvikling*. Det skal dog bemærkes, at en større andel ikke svarer til et større udvalg i antal tilgængelige titler. Vi har allerede set, at der er flere titler i sortimenterne øst for Storebælt end vest for – også inden for faglitteraturen (se figur 34). At nogle af undergenrerne andele er store skyldes derfor ikke nødvendigvis et merindkøb; det kan lige så vel pege på en større forsigtighed i indkøbet af bøger i andre genrer, fordi man holder sig til de mere sikkert salgbare varer.

Figur 37: Sortiment af faglitterære titler i de fem regioner, fordelt på undergenrer.

Ser man på det eksklusive regionsortiment af faglitteratur – altså titler, der kun fås i den enkelte region – og sammenligner det med de titler, der fås i alle fem regioner, ser billedet ud som vist i figur 38.

Figur 38: De fem regioners eksklusive sortiment af faglitterære titler, fordelt på undergenrer. Til sammenligning gives også undergenreens andel de titler, der fås i alle fem regioner.

Trods indbyrdes forskelle adskiller regionernes eksklusive sortimenter sig alle fra sortimentet af bøger, der lagerføres i alle regioner, fx ved større andele af de tre undergenrer *samfund, økonomi og jura*; *kunst, kultur og sprog* og *øvrig faglitteratur*. En medvirkende årsag til dette kan være, at man under de to førstnævnte finder titler, der omhandler regionale forhold og emner; bøger, der typisk vil være at finde hos udsalg i de berørte lokalområder.

Sortimentet af skønlitteratur i de fem regioner

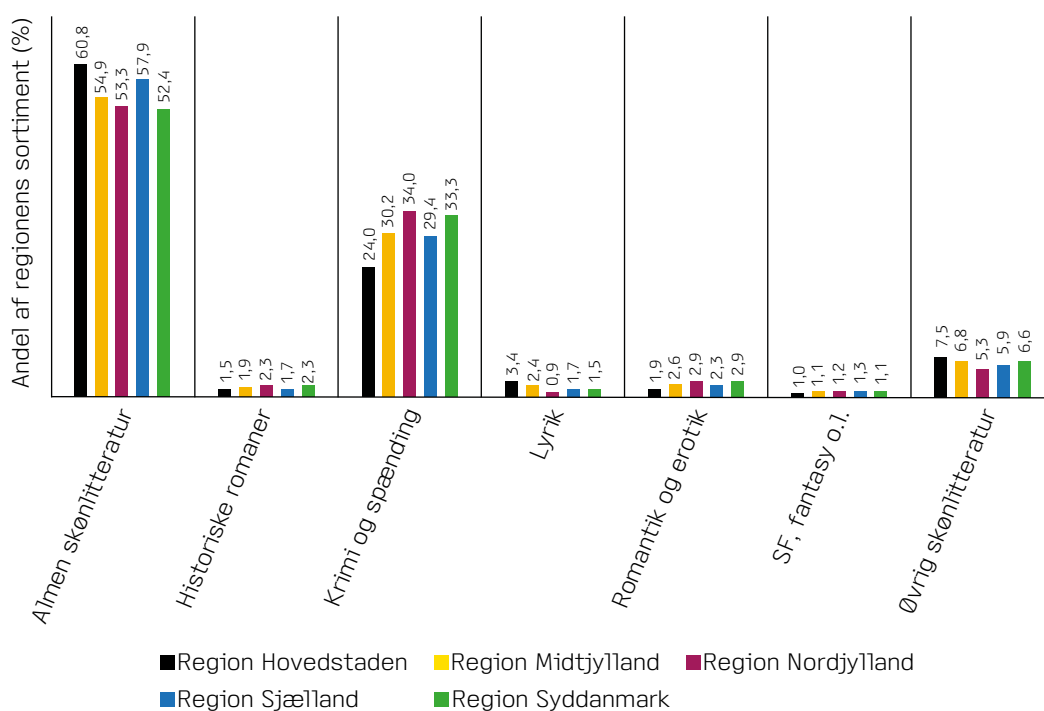
Det landsdækkende sortiment af skønlitteratur består af 6.291 forskellige titler. I figur 37 ses det skønlitterære sortiment fordelt på de fem regioner og deres individuelle andel af det landsdækkende sortiment.

	Region Hovedstaden	Region Midtjylland	Region Nordjylland	Region Sjælland	Region Syddanmark
Antal skønlitterære titler	4.744	3.059	2.243	4.095	2.575
Andel af det landsdækkende sortiment)	75,4 %	48,6 %	35,7 %	65,1 %	40,9 %

Figur 39: Antal forskellige skønlitterære titler i de fem regioner og deres andel af det landsdækkende sortiment.

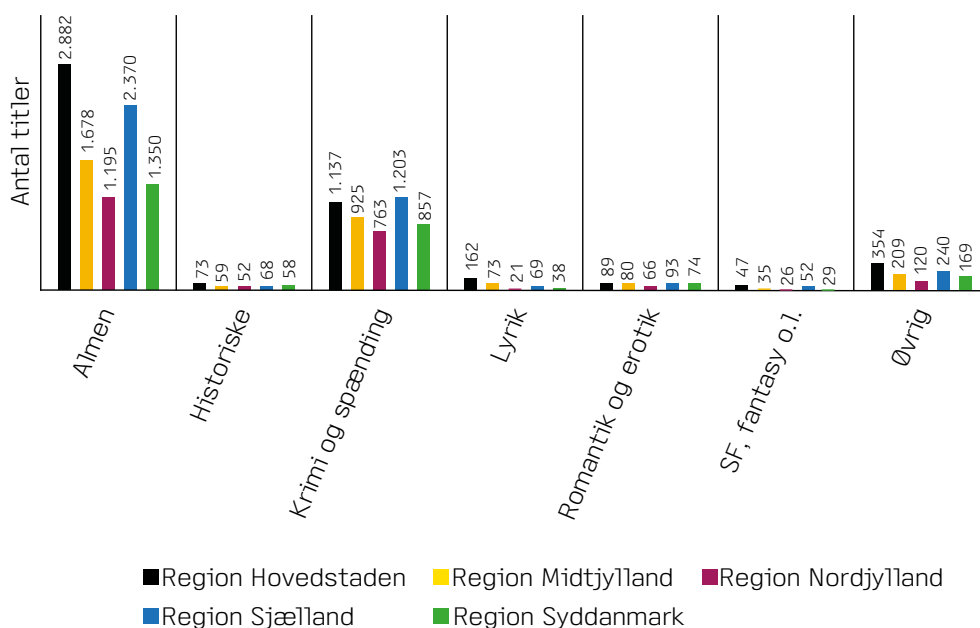
Som det fremgår af figur 39, er den regionale variation i udbuddet af skønlitteratur påfaldende stor. Med en forskel på 39,8 procentpoint mellem Region Nordjylland med det mindste sortiment og Region Hovedstaden med det største. Også her er der stor forskel på Region Hovedstadens større udvalg og det mindre udvalg i de øvrige regioner.

Figur 40 viser, hvorledes skønlitteraturen er fordelt på undergenrer i de fem regioner. Regionerne øst for Storebælt, der har større udvalg i det hele taget, følges ad i de to store undergenrer og har således større andele af *almen skønlitteratur* end de tre regioner vest for Storebælt, men mindre andele af *krimi og spænding* end de tre andre. Billedet er det samme i det relativt lille udvalg af titler i genren *romantik og erotik*, hvor regionerne vest for Storebælt har lidt større andele af denne genre, end man har øst for Storebælt.

Figur 40: Sortiment af skønlitterære titler i de fem regioner, fordelt på undergenrer.

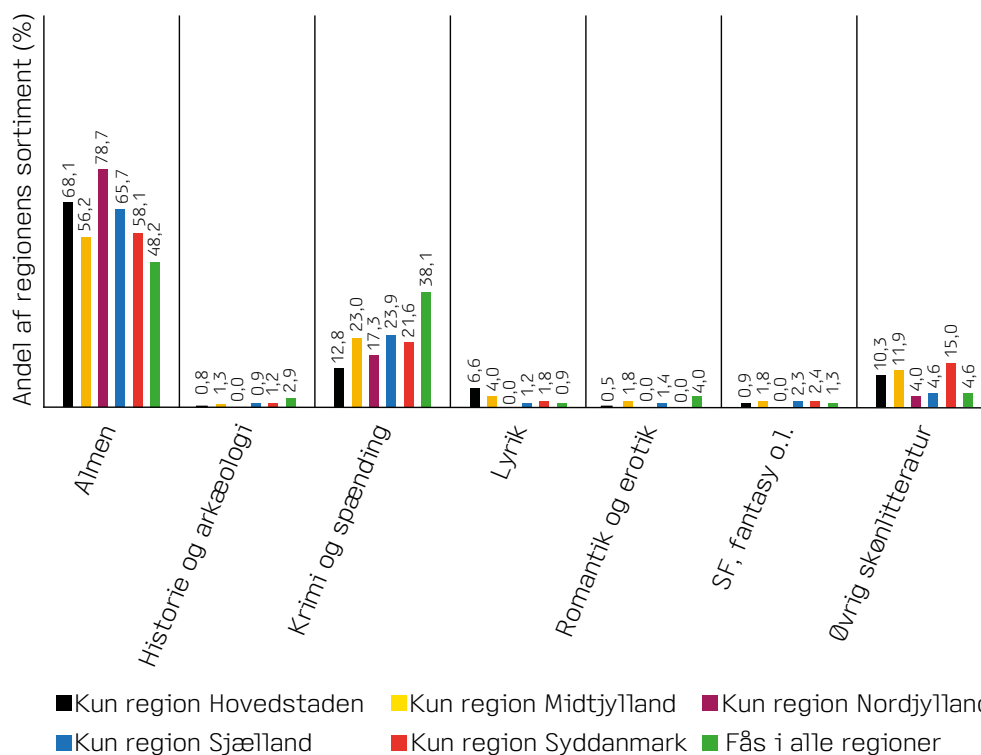
Til sammenligning kan man betragte det faktiske antal af titler i de forskellige undergenrer i hver region, som vist i figur 41. Her kan man fx se, at selv om *andelen* af undergenren krimi og spænding er mindre i Region Hovedstaden end i de øvrige regioner, så har regionens beboere stadig adgang til et større antal forskellige krimi-titler, end man har de fleste andre steder i landet.

Figur 41: Regionernes sortiment af skønlitterære titler, i absolutte tal.

Figur 42 viser, hvorledes regionernes eksklusive sortiment af skønlitteratur (dvs. de titler, der kun kan fås i én region) fordeler sig på undergenrer. Af figuren fremgår det, at der i højere grad foretages regionspecifikke indkøb inden for genrerne *almen skønlitteratur* og *lyrik*. For den almene skønlitteraturs vedkommende skal man huske, at udvalget er stort (i alt er der 3.828 titler i undergenren på landsplan) og sandsynligvis er disse bøger en smule underklassificerede. Det er derfor ikke overraskende, at udvalget også har stor variation mellem regionerne.

Omvendt er det med undergenren *krimi og spænding*, hvor regionernes sortiment i forvejen har store andele af de i alt 1.541 titler i det samlede sortiment (fra 49,5-73,8 %). Her er det ikke overraskende, at det ikke er nødvendigt at supplere med et stort regionspecifikt sortiment, eller at der skulle være et signifikant antal krimier med særlig regional interesse.

Figur 42: De fem regioners eksklusive sortiment af skønlitterære titler, fordelt på undergenerer. Til sammenligning vises undergenerernes andel af sortimentet af titler, der fås i alle fem regioner.

Sortimentet efter bystørrelse

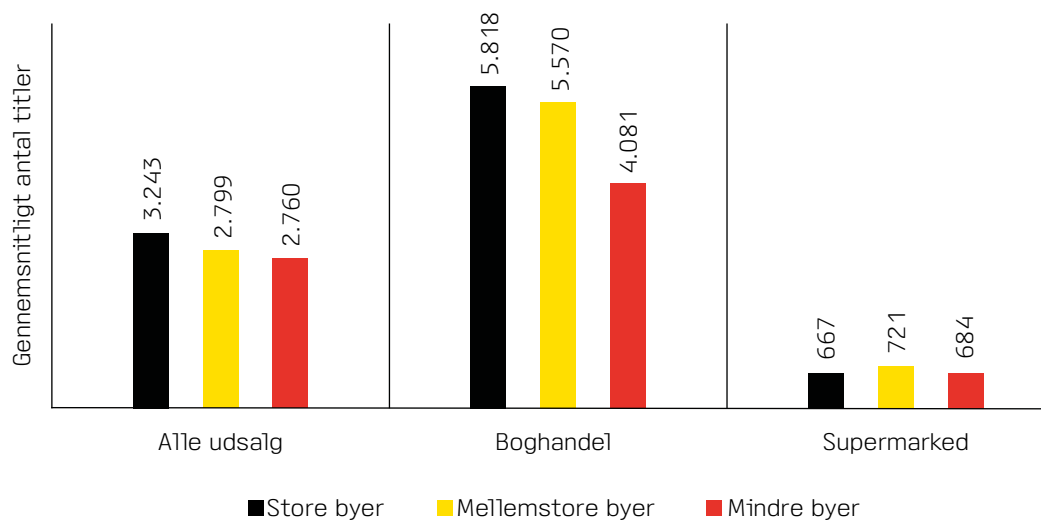
I dette afsnit undersøges titelsortimentet inddelt efter byernes størrelse målt ved deres indbyggertal i 2017¹⁶. Indbyggertallet kan betragtes som et udtryk for det enkelte udsalgskundegrundlag. Der skelnes mellem tre bystørrelser:

- **Store byer** med 75.000 eller flere indbyggere
- **Mellemstore byer** med mellem 25.000 og 75.000 indbyggere
- **Mindre byer** med færre end 25.000 indbyggere

Af det samlede sortiment på 24.057 titler, finder man 15.723 i de store byer, 15.932 i de mellemstore byer og 15.156 i de mindre byer. Altså nogenlunde det samme antal titler. Det gennemsnitlige antal titler i udsalgene varierer fra 2.760 for udsalg i de mindre byer til 3.243 i de store byer.

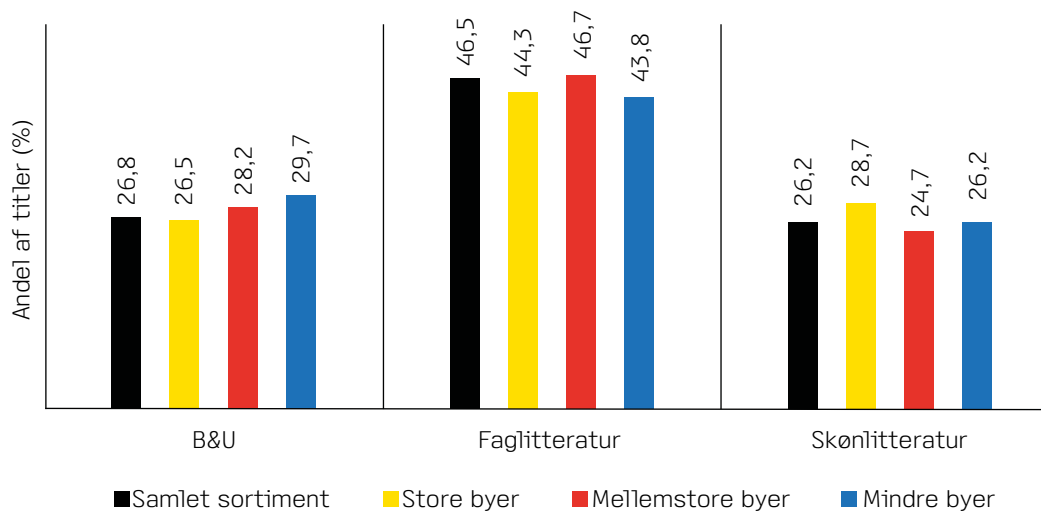
Ser man nærmere på forskelle i hhv. boghandler og supermarkeder, fordelt efter bystørrelse, viser det sig dog, at indbyggertallet har indflydelse på sortimentets størrelse i boghandlerne, mens det ikke kan siges at betyde meget for supermarkedernes sortiment. Således har en gennemsnitlig boghandel i en stor by 42 % flere titler end en gennemsnitlig boghandel i en mindre by. Alle gennemsnit vises i figur 43.

¹⁶ Byernes befolkningstal er taget fra Danmarks Statistiks tabel By1: <http://www.statistikbanken.dk/10021>

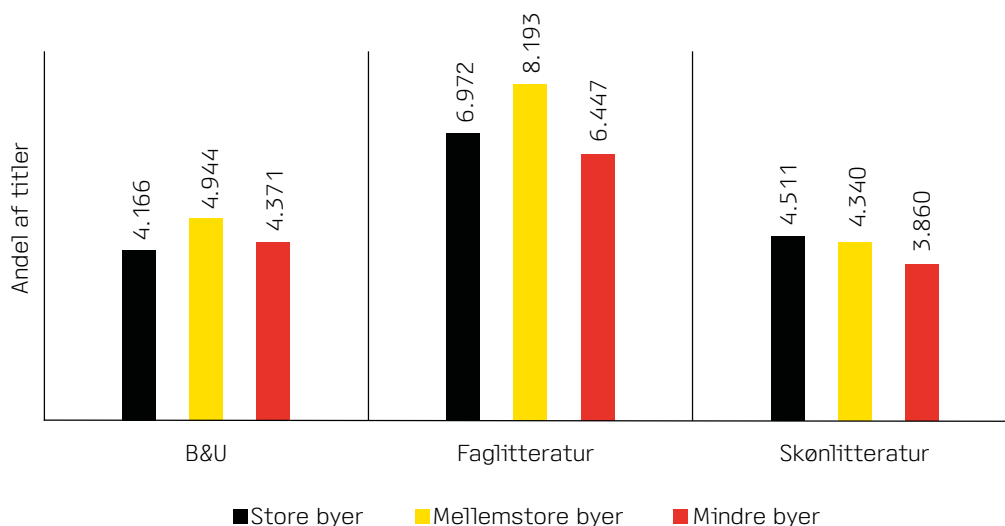
Figur 43: Det gennemsnitlige antal titler i boghandler og supermarkeder, efter bystørrelse.

Figur 44 viser, at der heller ikke er nogen markant variation i fordelingen på de tre overgenerer imellem de tre kategorier af byer.

Figur 44: Andele af det samlede sortiment fordelt på hovedgenerer for de tre bystørrelser.

Figur 45 viser det faktiske antal titler i hver overgenre fordelt på de tre bystørrelser.

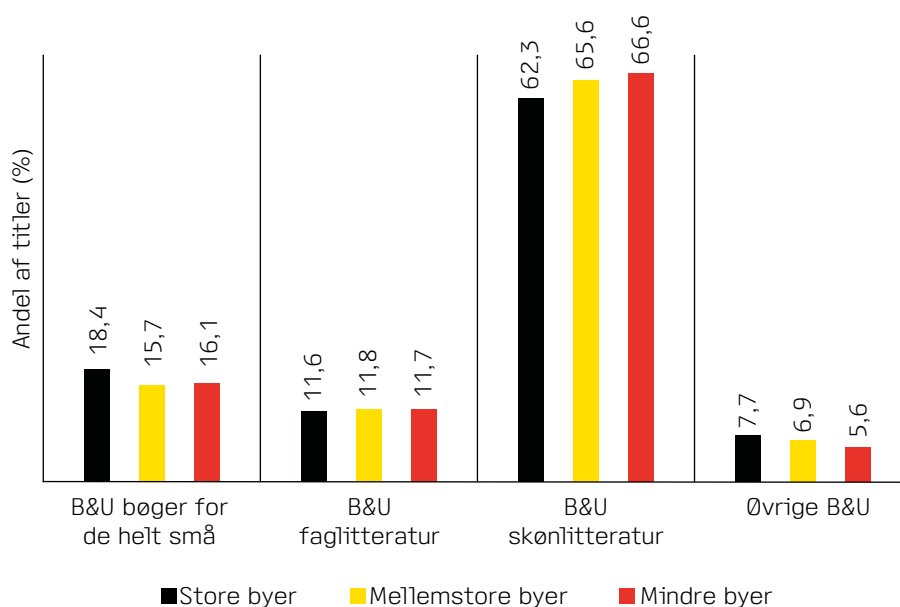

Figur 45: Det faktiske antal titler i hver af de tre hovedgenrer i hhv. store, mellemstore og mindre byer.

Sortimentet af B&U-titler i byer af forskellig størrelse

Af de 6.456 B&U-titler, der findes i det landsdækkende sortiment, findes 4.166 titler (eller 64,5 %) i en eller flere store byer. 4.944 titler (eller 76,6 %) finder man i én eller flere mellemstore byer, og 4.371 titler (eller 67,7 %) finder man i én eller flere mindre byer.

B&U-titlerne fordeler sig på undergenrer i de tre bystørrelser som vist i figur 46.

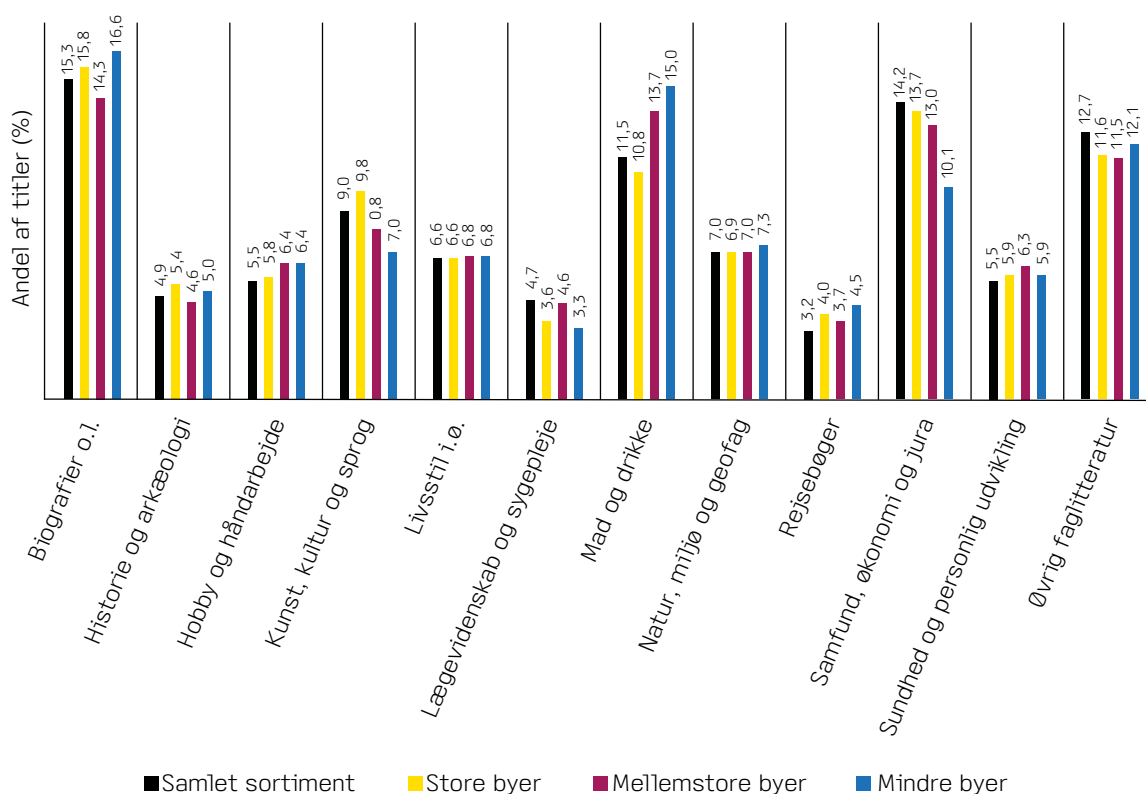

Figur 46: B&U-bøger fordelt på undergenrer for hver af de tre bystørrelser.

Fordelingerne er meget lig hinanden i de tre bykategorier (og også lig fordelingen i det samlede sortiment – se figur 42). Der ses en svag tendens til, at man i de store byer prioriterer *bøger for de helt små* på bekostning af *B&U skønlitteratur*.

Sortimentet af faglitteratur i byer af forskellig størrelse

Af de 11.194 faglitterære titler, der findes i det landsdækkende sortiment, findes 6.972 (eller 62,3 %) titler i en eller flere store byer, 8.193 (eller 73,2 %) findes i mellemstore byer, og 6.447 (eller 57,6 %) findes i mindre byer. Fordelingen på undergenrer i de tre bykategorier vises i figur 47.

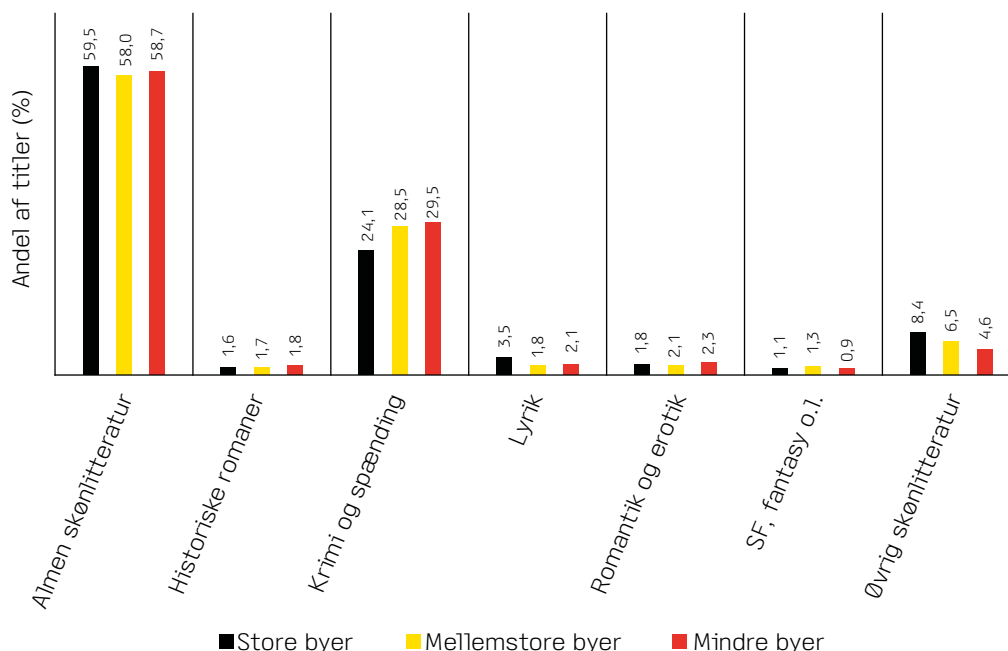
Figur 47: Faglitterære bøger fordelt på undergenrer for hver af de tre bystørrelser. Det samlede sortiment er medtaget for sammenligningsens skyld.

Selv om andelen af undergenren *kunst, kultur og livsstil* i de mellemstore byers sortiment er en smule større end andelen i de to andre bykategoriers sortiment, kan man ikke sige, at det større udbud af faglitteratur i de mellemstore byer skyldes præference for en specifik undergenre. Genrefordelingen ændrer sig ikke markant i takt med byernes størrelse.

Sortimentet af skønlitteratur i byer af forskellig størrelse

Af de 6.291 skønlitterære titler, der findes i det landsdækkende sortiment, findes 4.511 titler (eller 71,7 %) i store byer, 4.340 titler (eller 69 %) findes i mellemstore byer og 3.860 titler (eller 61,4 %) findes i mindre byer.

Sortimentet af skønlitteratur fordeler sig på undergenrer som vist i figur 48.

Figur 48: Skønlitterære bøger fordelt på undergenrer for hver af de tre bystørrelser.

Det fremgår, at bystørrelsen ikke umiddelbart har indvirkning på prioritering af genrefordelingen i et givent bogudsalg. Der anes dog en sammenhæng i kategorien øvrig skønlitteratur, hvor andelen stiger med bystørrelsen. Dette kan skyldes, at der i større byer findes et større og sandsynligvis bredere publikum, der derfor også vil efterspørge bøger i mere specielle genrer. Den omvendte sammenhæng ses i genren *krimi og spænding* – også her kan det bredere publikum være en af årsagerne til, at man i de større byer er lidt mindre tilbøjelig til kun at bestille ‘salgssikre’ genrer hjem.

For den lille genre *lyrik* er der faktisk synlig forskel på sortimentet, selv om genren i alle tre bystørrelser kun udgør en ganske lille andel af sortimentet (fra 1,8 % i de små byer til 2,3 % i de store): I de store byer udbydes 158 Lyriktitler – det svarer til 85,9 % af det landsdækkende sortiments i alt 184 titler. Derimod dækker sortimentet af lyrik i de mindre byer (81 titler) og de mellemstore (80 titler) kun hhv. 44 % og 43,5 %. Man skal naturligvis huske, at dette ikke betyder, at man kan få alle 158 titler i enhver af de store byer, blot at hver af disse titler kan fås i mindst én af de store byer.

UDBUD AF KVALITETSUDGIVELSER

I dette kapitel undersøges tilgængeligheden i de danske bogudsalg af 101 i forvejen udvalgte kvalitetsudgivelser. 58 udsalg har leveret data til undersøgelsen, heraf 25 supermarkeder, 25 kædeboghandler og 8 uafhængige boghandler. Data fra de 51 udsalg, der leverede digitale data til mangfoldighedsundersøgelsen, indgår. De afspejler, om de enkelte titler i kvalitetsundersøgelsen var på lager den 28. april 2017. De resterende 7 uafhængige boghandler har leveret data i form af udfyldte afkrydsningsskemaer¹⁷, som alle er udfyldt i løbet af perioden 28. april og to måneder frem.

Bog- og Litteraturpanelet har sammensat listen med de 101 kvalitetsudgivelser, der bruges i undersøgelsen. Listen består af 101 bøger, der alle er udgivet i Danmark, og som i 2015 eller 2016 har været nomineret til og evt. præmieret med én eller flere af 21 litterære priser.

Metoden er pragmatisk: Ved at sammensætte listen på denne måde sikres det, dels at der medregnes mange aspekter af begrebet *kvalitet*, dels at den konkrete kvalitetsvurdering og udvælgelse af bøgerne er foretaget af relevante personer i overensstemmelse med prisernes individuelle kvalitetskriterier. Bemærk, at det samtidig er et skævt valg, idet der uddeles langt flere priser for skønlitteratur end for de øvrige kategorier af bøger.

Bøgerne på listen er inddelt i præmieringskategorier og fordeler sig således:

- Skønlitteratur: 53 titler
- Krimi – spænding: 5 titler
- Faglitteratur: 17 titler
- B&U: 9 titler
- Lyrik: 13 titler
- Tegneserie – graphic novel: 3 titler
- Oversættelse: 1 titel

Den fulde liste over kvalitetsbøgerne og deres forekomst i butikstyper, regioner og byer af forskellig størrelse findes som bilag 4. En oversigt over de litterære priser, der danner grundlag for listen, findes i bilag 3.

Kvalitetsudgivelsernes tilgængelighed i butikstyper

I gennemsnit føres en titel fra listen i 15 af de 51 udsalg.

De 3 bøger, der har den bredeste tilgængelighed er:

¹⁷ Næsten ingen af de uafhængige boghandler har adgang til digital lagerstyring.

- Morten Pape: *Planen* (skønlitteratur), der lagerføres i 53 af de 57 udsalg
- Puk Damsgård Andersen: *Hvor solen græder* (faglitteratur), der lagerføres i 53 af de 57 udsalg
- Merete Pryds Helle: *Folkets Skønhed* (skønlitteratur), der fås i 50 af de 57 udsalg

4 bøger er ikke lagerført i nogen af de 57 udsalg:

- Anders Bøgh: *Nørre Vosborg i tid og rum* (faglitteratur)
- Morten Dürr: *Skaderne* (B&U)
- William Talbitzer: *Dagbog Østgrønland* (faglitteratur)
- Jakob Wegelius: *Morderens abe* (skønlitteratur)

De 101 titlers tilgængelighed ser således ud:

- 47 titler føres i mellem 0 og 9 udsalg
- 26 titler føres i mellem 10 og 19 udsalg
- 18 titler føres i mellem 20 og 29 udsalg
- 3 titler føres i mellem 30 og 39 udsalg
- 4 titler føres i mellem 40 og 49 udsalg
- 3 titler føres i 50 eller flere udsalg

Hvis alle 101 titler havde været lagerført i alle 58 udsalg, ville der være tale om en "dækningsgrad" på 100 %. Dækningsgraden for de 101 titler i alle udsalg er i dette tilfælde 29 %.¹⁸

Disse tal dækker dog over store forskelle i bøgernes tilgængelighed i de forskellige udsalgstyper, som vi skal se det i det følgende.

Dækningsgraden for de 101 titler i de 25 kædeboghandler er 37 %. Titlernes tilgængelighed fordeler sig således:

- 59 af titlerne føres i mellem 0 og 9 kædeboghandler
- 30 af titlerne føres i mellem 10 og 19 kædeboghandler
- 12 af titlerne føres i 20 kædeboghandler eller flere

De 6 titler, der findes i flest kædeboghandler, føres i 22 af de 25 butikker:

- Morten Vittrup: *Argentineren der kom sejlene på en cedertræsplanke* (skønlitteratur)
- Peter Øvig Knudsen: *BZ* (faglitteratur)
- Kirsten Thorup: *Erindring om kærligheden* (skønlitteratur)
- Puk Damsgård Andersen: *Hvor solen græder* (faglitteratur)
- Anne-Cathrine Riebnitzsky: *Orkansæsonen og stilheden* (skønlitteratur)
- Morten Pape: *Planen* (skønlitteratur)

¹⁸ Se side 10 for mere om begrebet dækningsgrad.

8 af titlerne føres ikke i nogen kædeboghandel:

- William Talbitzer: *Dagbog Østgrønland. Juni 1905 – september 1906* (faglitteratur)
- Jakob Wegelius: *Morderens abe* (skønlitteratur)
- Ina Munch Christensen: *Nielsine* (skønlitteratur)
- Jesper Nicolaj Christiansen: *North Dakota* (skønlitteratur)
- Anders Bøgh: *Nørre Vosborg i tid og rum* (faglitteratur)
- Morten Dürr: *Skaderne* (B&U)
- Lars Hauk: *Stars above Ballerup* (skønlitteratur)
- Johan Forsby: *Sønner af mænd* (skønlitteratur)

Anderledes forholder det sig i supermarkederne, hvor dækningsgraden af de 101 titler i de 25 supermarkeder er 8 %. Dermed er supermarkederne den butikstype, der har det absolut mindste udvalg af kvalitetstitlerne på listen.

Den centrale indkøbsstyring ses på fordelingen, ved at titlerne enten føres i (næsten) alle butikkerne, eller i (næsten) ingen af dem.

- 6 bøger fås i alle 25 butikker
- 1 bog fås i 24 supermarkeder
- 1 bog fås i 15 supermarkeder
- 1 bog fås i 10 supermarkeder
- 1 bog fås i 5 supermarkeder
- 1 bog fås i 2 supermarkeder
- 90 bøger fås ikke i nogen af stikprøvens supermarkeder

De 6 enkeltforekomster må enten tilskrives, at nogle supermarkeder har mindre sortiment, fordi de har afsat færre hylder til bøger, eller også er der blot tale om restvarer.

De 6 bøger der fås i alle supermarkederne er

- Jesper Stein: *Aisha (krimi – spænding)*
- Jesper Stein: *Akrash (krimi – spænding)*
- Peter Øvig Knudsen: *BZ (faglitteratur)*
- Merete Pryds Helle: *Folkets skønhed (skønlitteratur)*
- Puk Damsgård Andersen: *Hvor solen græder (faglitteratur)*
- Morten Pape: *Planen (skønlitteratur)*

Dækningsgraden af de 101 titler i de 7 uafhængige boghandler er 47 %. Dermed har titlerne den største tilgængelighed hos denne lille gruppe af forhandlere.

- 3 af titlerne fås i alle de 7 uafhængige boghandler, der deltager i undersøgelsen
- 14 af titlerne fås i 6 uafhængige boghandler
- 12 af titlerne fås i 5 uafhængige boghandler
- 18 af titlerne fås i 4 uafhængige boghandler

- 18 af titlerne fås i 3 uafhængige boghandler
- 17 af titlerne fås i 2 uafhængige boghandler
- 14 af titlerne fås i 1 uafhængig boghandel
- 5 af titlerne fås ikke i nogen af de deltagende 7 uafhængige boghandler

De 3 bøger, der fås i alle 7 uafhængige boghandler, er:

- Ida Jessen: *En ny tid* (skønlitteratur)
- Helle Helle: *Hvis det er* (skønlitteratur)
- Anne-Cathrine Riebnitzsky: *Orkansæsonen og stilheden* (skønlitteratur)

De 5 bøger, der ikke findes i nogen af de uafhængige boghandler, er:

- William Talbitzer: *Dagbog Østgrønland. Juni 1905 – september 1906* (faglitteratur)
- Jakob Wegelius: *Morderens abe* (skønlitteratur)
- Anders Bøgh: *Nørre Vosborg i tid og rum* (faglitteratur)
- Morten Dürr: *Skaderne* (B&U)
- Mette E. Neerlin: *Hest, hest, tiger, tiger* (B&U)

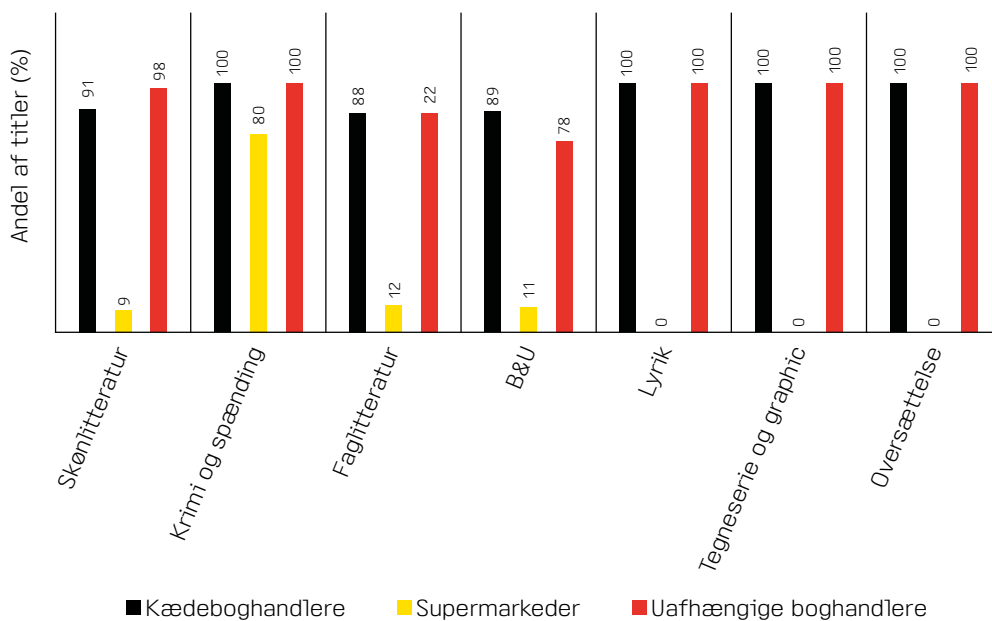
Den butik, der lagerfører flest af de 101 kvalitetstitler, er en uafhængig boghandel i Region Hovedstaden, hvor man finder hele 85 af bøgerne på listen. Det mindste udbud af kvalitetstitlerne finder man i et supermarked i Region Midtjylland, hvor der lagerføres 6 af de 101 (netop de 6, der fås i alle supermarkeder).

Kædeboghandlerne har mellem 13 og 71 af titlerne på lager. Supermarkederne lagerfører mellem 6 og 12. De uafhængige boghandler fører mellem 29 og 85.

Der er også forskel på, hvor mange titler fra hver af listens forskellige præmieringskategorier der lagerføres i de forskellige butikstyper. I figur 49 kan man se, at næsten alle titler i alle kategorier fås i en eller flere kædeboghandler og i en eller flere uafhængige boghandler, mens kun ganske få titler fra listen overhovedet føres i supermarkeder. Titler fra listens kategorier *lyrik*, *oversættelse* og *tegneserie – graphic novel* føres slet ikke i nogen supermarkeder. I figur 50 ses disse forhold vist med relative andele af listens titler.

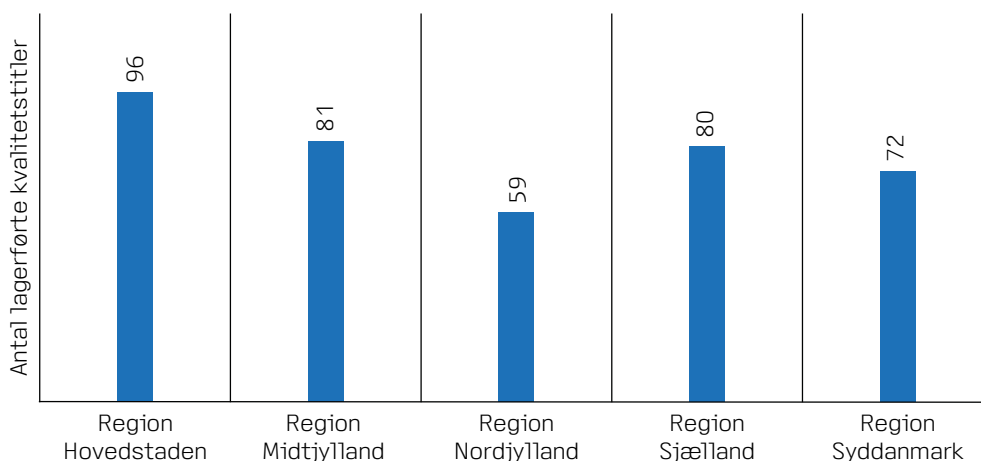
	Kæde- boghandler	Super- markeder	Uafhængige boghandler	I alt på listen
<i>skønlitteratur</i>	48	5	52	53
<i>krimi – spænding</i>	5	4	5	5
<i>faglitteratur</i>	15	2	15	17
<i>B&U</i>	8	1	7	9
<i>lyrik</i>	13	0	13	13
<i>tegneserie – graphic novel</i>	3	0	3	3
<i>oversættelse</i>	1	0	1	1

Figur 49: Antal titler fra hver kategori på listen i de forskellige butikstyper.

Figur 50: Andelen af titler i hver af listens kategorier, der føres i ét eller flere udsalg af hver type.

Kvalitetsudgivelsernes tilgængelighed i de fem regioner

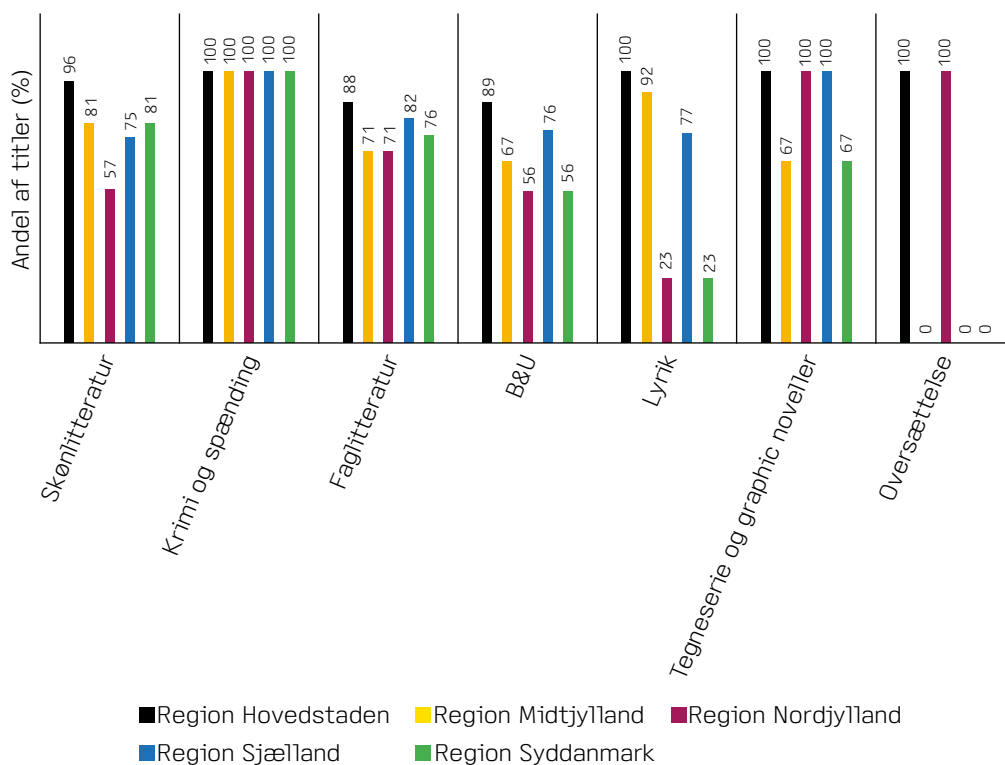
Figur 51: Antal kvalitetstitler fra listen, der lagerføres i et eller flere udsalg i hver af de fem regioner.

Som det fremgik af mangfoldighedsundersøgelsen, er udvalget af titler større i regionerne øst for Storebælt. Fordelingen af kvalitetstitler følger samme tendens, men viser ikke det helt samme billede, og forskellene er mindre markante. Hvad angår kvalitetstitlerne, har Region Hovedstaden det største udvalg: 96 af listens 101 titler. Og det mindste udvalg finder man igen i Region Nordjylland med 59 af listens 101 titler i sortimentet.

	Region Hovedstaden	Region Midtjylland	Region Nordjylland	Region Sjælland	Region Syddanmark	På listen
<i>skønlitteratur</i>	51	43	30	40	43	53
<i>krimi -- spænding</i>	5	5	5	5	5	5
<i>faglitteratur</i>	15	12	12	14	13	17
<i>B&U</i>	8	6	5	7	5	9
<i>lyrik</i>	13	12	3	10	3	13
<i>tegneserie -- graphic novel</i>	3	2	3	3	2	3
<i>oversættelse</i>	1	1	1	1	1	1
<i>I alt</i>	96	81	59	80	72	101

Figur 52: Antal titler fra hver kategori på listen i de fem regioner.

I figur 50 og figur 53 vises – i hhv. tal og % – hvor mange titler fra listens kategorier der findes i de fem regioner. Her bliver det tydeligt, at den store forskel i regionernes udvalg (med Region Nordjylland og Region Hovedstaden som yderpunkter), primært skyldes en forskel i udvalget i kategorien *skønlitteratur*, men også en forskel i den knap så store kategori *lyrik*.

Figur 53: Andelen af titler i hver af listens kategorier, der føres i ét eller flere udsalg i hver af de fem regioner.

Om de enkelte kategorier

Skønlitteratur

Alle 57 udsalg fører mindst én af de skønlitterære kvalitetstitler på listen. En uafhængig boghandel i Region Hovedstaden har flest af dem på lager med 46 titler (svarende til 87 % af de 53 titler på listen). Et supermarked i Region Midtjylland har færrest og lagerfører blot 2 af titlerne (3,8 %).

De 3 mest udbredte titler i kategorien er:

- Morten Pape: *Planen*, der føres i 53 udsalg (93 % af alle udsalg)
- Merete Pryds Helle: *Folkets skønhed*, der føres i 50 udsalg (88 % af alle udsalg)
- Lotte Kaa Andersen: *Hambros Allé 7-9-13*, der føres i 41 udsalg (72 % af alle udsalg)

De 3 mindst udbredte titler er:

- Jakob Wegelius: *Morderens Abe*, der ikke føres i nogen butikker
- Jesper Nicolaj Christiansen: *North Dakota*, der føres i 1 butik (1,8 % af alle udsalg)
- Lars Hauk: *Stars above Ballerup*, der føres i 1 butik (1,8 % af alle udsalg)

Flest af de skønlitterære titler finder man i region Hovedstaden, hvor 51 af de 53 bøger kan fås i en eller flere butikker (det svarer til 89 %). Færrest fører man i Region Nordjylland, hvor man finder 30 af de skønlitterære kvalitetstitler (= 52,6 %) i en eller flere butikker.

Krimi – spænding

Listen rummer 5 bøger, der er blevet nomineret/præmieret i kategorien *krimi – spænding*. 56 af de 57 udsalg lagerfører mindst én af dem. En enkelt uafhængig boghandel i Region Hovedstaden har ingen af listens bøger fra kategorien.

7 udsalg (3 kædeboghandler og 4 uafhængige boghandler) har alle 5 på lager. 16 udsalg fører 4 af dem, 30 har 3, en enkelt har 2, og 2 udsalg har en enkelt af de 5 krimier på lager. En uafhængig boghandel i Region Hovedstaden lagerfører ikke nogen af dem.

Alle 5 krimier fås i alle fem regioner.

Faglitteratur

Alle udsalg fører mindst én af de 17 kvalitetstitler i kategorien *faglitteratur*. En uafhængig boghandler i Region Hovedstaden fører 15 af de 17 titler (88 %) og har dermed flest. Færrest har en anden uafhængig boghandel i Region Hovedstaden, der blot har en enkelt af titlerne på lager (6 %).

De 3 mest udbredte titler i kategorien er:

- Puk Damsgård Andersen: *Hvor solen græder*, der lagerføres i 53 af de 57 udsalg (92 %)
- Bo Lidegaard: *Redningsmænd*, der fås i 31 udsalg (54 %)
- Peter Øvig Knudsen: *BZ*, som findes i 27 udsalg (47 %)

De 3 mindst udbredte titler i kategorien er:

- William Talbitzer: *Dagbog Østgrønland. Juni 1905 – september 1906*, der ikke føres i noget udsalg
- Anders Bøgh: *Nørre Vosborg i tid og rum*, der heller ikke fås i noget udsalg
- Tom Christensen: *Lejre bag myten*, som findes i 2 udsalg i Region Hovedstaden

15 af de 17 titler (88 %) fås i et eller flere udsalg i Region Hovedstaden, der hermed har det største udvalg i denne kategori. Det mindste udvalg finder man i Region Midtjylland og Region Nordjylland: I begge regioner kan man få 12 af titlerne (= 71 %) i et eller flere udsalg.

B&U

En uafhængig boghandel i Region Hovedstaden har med et udvalg på 6 af listens 9 titler (= 66,7 %) i kategorien *B&U* det største udvalg heraf. 22 udsalg (20 supermarkeder og 2 uafhængige) fører ingen af de 9 titler.

De 3 mest udbredte titler er:

- Jacob Riising: *Karmaboy – kometen og den onde numsekløe*, der fås i 27 af de 57 udsalg (47 %)
- Lene Kaaberbøl: *Genkommeren*, der findes i 25 af de 57 udsalg (44 %)
- Rasmus Bregnhøj: *Opfindelser, strikkede huer og en dum kat*, som man kan få i 20 af de 57 udsalg (35 %)

De 3 mindst udbredte titler er:

- Morten Dürr: *Skaderne*, der ikke lagerføres i noget udsalg
- Tina Sakura Bestle: *Hund*, som findes i 2 af de 57 udsalg (3,5 %)
- Anna Margrethe Kjærgaard: *Mit hus*, der ligeledes fås i 2 af de 57 udsalg (3,5 %)

Flest af de 9 titler fås i Region Hovedstaden, hvor man har 8 af de 9 titler (89 %). Færrest finder man i Region Nordjylland og Region Syddanmark; i begge regioner kan man få 5 af titlerne (4,5 %) i et eller flere udsalg.

Lyrik

Listen med kvalitetsudgivelser har 13 titler i kategorien *Lyrik*. En uafhængig boghandel i København lagerfører alle 13. 22 udsalg (15 kædeboghandler og alle da-

tasættets 7 uafhængige boghandler) fører mindst én af disse titler (39 %). Ingen af titlerne lagerføres i noget supermarked.

De 3 mest udbredte titler er:

- Maria Gerhardt: *Amagermesteren*, der føres i 14 af de 57 udsalg (24,5 %)
- Theis Ørntoft: *Digte 2014*, der findes i 11 af de 57 udsalg (19 %)
- Ursula Andkjær Olsen: *Vi rus salve*, som fås i 9 af de 57 udsalg (16 %)

De 3 mindst udbredte er:

- Jonas Rolsted: *Abandon – Green Language*, der fås i 2 af de 57 udsalg (5 %)
- Josefine Graakjær Nielsen: *Rosebud*, der føres i 5 af de 57 udsalg (9 %)
- Nicolaj Stochholm: *Titlen i paradiset*, som også findes i 5 af de 57 udsalg (9 %)

Kategorien lyrik er bedst repræsenteret i Region Hovedstaden, hvor alle 13 titler (100 %) fås i et eller flere udsalg. Svagest repræsenteret er titlerne i Region Midtjylland og Region Nordjylland; i hver disse regioner kan man få 5 af titlerne (38 %) i et eller flere udsalg.

Tegneserie – graphic novel

Der er 3 titler på listen i kategorien *tegneserie – graphic novel*:

- Halfdan Pisket: *Dansker*
- Halfdan Pisket: *Desertør*
- Karoline Stjernfelt: *I morgen bliver bedre*

11 udsalg (8 kædeboghandler og 3 uafhængige boghandler) fører én eller flere af dem. 5 udsalg har alle 3, 3 udsalg har 2 af dem, mens 3 udsalg har en enkelt af dem.

Hver titel føres i 8 forskellige udsalg. I Region Hovedstaden, Region Nordjylland og Region Sjælland fås alle 3 i 1 eller flere udsalg. I Region Midtjylland og Region Syddanmark kan man få 2 i 1 eller flere udsalg.

Oversættelse

En enkelt titel på listen, den danske udgave af Svetlana Aleksijevitjs *Krigen har ikke et kvindeligt ansigt*, tilhører pris-kategorien *Oversættelse*. Den føres i 15 udsalg, heraf 9 kædeboghandler og 6 uafhængige boghandler. Titlen findes ikke i noget supermarked. Bogen fås i alle regioner.

LILLE OVERSIGT OVER UDBUD AF KLASSIKERE

For at få flere nuancer på tilgængeligheden af kvalitetsudgivelser kan man vende blikket mod repræsentationen af klassikere i bogsortimentet. For at undersøge dette nærmere tages afsæt i en liste¹⁹ med 24 titler på klassikere repræsenteret i Kulturministeriets Kanonliste fra 2006, Gyldendals Klassikerserie, Rosinantes Klassikerserie eller Forlaget Gladiators Sandalserie. Listen ses herunder:

		Udsalg i alt	Boghandler	Supermarkeder	Udsalg i Region Hovedstaden	Udsalg i Region Midtjylland	Udsalg i Region Nordjylland	Udsalg i Region Sjælland	Udsalg i Region Syddanmark	Udsalg i store byer	Udsalg i mellemstore byer	Udsalg i mindre byer
Leonora Christina Ulfeldt	<i>Leonora Christinas Jammers Minde</i>	9	9	0	4	3	1	0	1	4	2	3
Steen Steensen Blicher	<i>Præsten i Vejlbjby</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
H.C. Andersen	<i>Den Lille Havfrue</i> ¹⁷	21	21	0	6	5	1	4	5	4	9	8
Søren Kierkegaard	<i>Enten-Eller</i>	8	8	0	3	0	1	3	1	3	5	0
J.P. Jacobsen	<i>Fru Marie Grubbe</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Herman Bang	<i>Ved vejen</i>	5	5	0	2	2	0	0	1	3	0	2
Henrik Pontoppidan	<i>Lykke-Per</i>	10	10	0	4	3	0	1	2	4	3	3
Johannes V. Jensen	<i>Kongens Fald</i>	16	16	0	5	4	2	3	2	5	5	6
Karen Blixen	<i>Vinter-Eventyr</i>	3	3	0	2	0	0	1	0	2	1	0
Klaus Rifbjerg	<i>Og andre historier</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inger Christensen	<i>Sommerfugledalen</i>	10	10	0	5	0	0	3	2	3	5	2
Kulturministeriet	<i>Lyrikantologi</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Astrid Lindgren	<i>Mio, min Mio</i>	19	19	0	7	4	1	4	3	4	7	8
Günter Grass	<i>Bliktrommen</i>	18	18	0	6	4	2	3	3	6	6	6
Tove Ditlevsen	<i>Barndommens gade</i>	6	6	0	3	0	1	2	0	2	3	1

¹⁹ Listen er sammensat af Bog- og Litteraturpanelet.

²⁰ Her er medregnet alle samlinger af H.C. Andersens eventyr, hvor det har været muligt at afgøre om *Den Lille Havfrue* er med. Billedbøger, Disney-varianter og andre stærkt bearbejdede versioner er ikke medtaget i opgørelsen.

		Udsalg i alt	Boghandler	Supermarkeder	Udsalg i Region Hovedstaden	Udsalg i Region Midtjylland	Udsalg i Region Nordjylland	Udsalg i Region Sjælland	Udsalg i Region Syddanmark	Udsalg i store byer	Udsalg i mellemstore byer	Udsalg i mindre byer
Martin A. Hansen	<i>Løgneren</i>	10	10	0	2	4	1	2	1	4	3	3
Hans Scherfig	<i>Det forsømte forår</i>	15	15	0	7	2	2	3	1	6	4	5
Tom Kristensen	<i>Hærværk</i>	10	10	0	3	2	1	2	2	3	5	2
Gustaf Munch-Petersen	<i>Samlede digte</i>	2	2	0	2	0	0	0	0	2	0	0
Umberto Eco	<i>Rosens navn</i>	13	13	0	4	2	1	4	2	4	5	4
Virginia Woolf	<i>Til fyret</i>	7	7	0	4	1	1	1	0	4	2	1
Gabriel García Márquez	<i>100 års ensomhed</i>	10	10	0	4	2	1	3	0	5	4	1
Amalie Skram	<i>Sommer</i>	5	5	0	4	0	0	1	0	3	1	1
Charlotte Strandgaard	<i>Indimellem holder de af hinanden</i>	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0

Ingen værker på listen føres i nogen af stikprøvens 25 supermarkeder. Listens klassikere føres således kun i undersøgelsens boghandler. Alle 26 boghandler i stikprøven fører mindst én af klassikerne.

De 5 klassikere, der føres i flest butikker, er:

- H.C. Andersen: *Den Lille Havfrue*, der føres i 21 boghandler
- Astrid Lindgren: *Mio min Mio*, der føres i 19 boghandler
- Günther Grass: *Bliktrommen*, der føres i 18 boghandler
- Johannes V. Jensen: *Kongens Fald*, der føres i 16 boghandler
- Hans Scherfig: *Det Forsømte Forår*, der føres i 15 boghandler

4 af listens titler føres ikke i nogen af stikprøvens udsalg:

- Steen Steensen Blicher: *Præsten i Vejlbø*
- J.P. Jacobsen: *Fru Marie Grubbe*
- Klaus Rifbjerg: *Og andre historier*
- Kulturministeriets *lyrikantologi*

I region Hovedstaden har en gennemsnitlig boghandel 3 af listens klassikere på lager. Astrid Lindgrens *Mio min Mio* og Hans Scherfigs *Det Forsømte Forår* har her den

største udbredelse; de kan begge fås i alle 7 af regionens boghandler, der er med i stikprøven. 4 af listens titler fås ikke i noget udsalg i regionen.

I Region Midtjylland har en gennemsnitlig boghandel 2 af listens klassikere på lager. Her kan H.C. Andersens *Den Lille Havfrue* fås i alle regionens 5 boghandler. 11 af listens titler fås ikke i noget udsalg i regionen.

I Region Nordjylland har en gennemsnitlig boghandel 1 af listens klassikere på lager. Her har 3 bøger plads i 2 af regionens 4 boghandler, der er med i stikprøven. Det gælder Johannes V. Jensens *Kongens Fald*, Günther Grass' *Bliktrommen* og Martin A. Hansens *Løgneren*. 11 af listens titler fås ikke i noget udsalg i regionen.

I Region Sjælland har en gennemsnitlig boghandel 2 af listens klassikere på lager. Her deler 3 bøger også pladsen som den mest tilgængelige: H.C. Andersens *Den Lille Havfrue*, Astrid Lindgrens *Mio min Mio* og Umberto Ecos *Rosens Navn* fås i 4 af de 5 boghandler, der er med i stikprøven. 8 af listens titler fås ikke i noget udsalg i regionen.

I Region Syddanmark har en gennemsnitlig boghandel 1 af listens klassikere på lager. Her fås H.C. Andersens *Den Lille Havfrue* i alle 5 boghandler i regionen, der er med i stikprøven. 11 af listens titler fås ikke i noget udsalg i regionen.

SEKS UAFHÆNGIGE BOGHANDLERS ARBEJDE MED DERES SORTIMENT

De uafhængige boghandler er kendetegnede ved at have fuld selvbestemmelse over butikkens varesortiment. De enkelte boghandler er i sagens natur mere individuelle og forskellige. Groft sagt falder de i to kategorier: "købmænd" og "litterater". Altså dels den lokale boghandel med et bredt, alment sortiment, god kundekontakt og ofte med en del andre varegrupper i butikken, og dels den passionsdrevne boghandel "for litteraturelskere" med et genremæssigt smallere, men dybere sortiment, uden at det bliver en egentlig specialboghandel.

De uafhængige boghandlers funktion, rolle og vilkår i det danske bogmarked kunne være et oplagt emne at undersøge nærmere.

Kun en enkelt af de i alt otte uafhængige boghandler, der har deltaget i denne undersøgelse, har haft mulighed for at levere digitale lagerdata. For at belyse sortimentet hos de uafhængige boghandler, bringes her de vigtigste pointer fra kvalitative interviews med seks uafhængige boghandler:

- *Balles Boghandel* i Løgstør
- *Kjærs Bøger* i Odense
- *Løve's Bog- og Vincafé* i Aarhus
- *Møllegades Boghandel* i København
- *Politikens Boghal* i København
- *Tarps Boghandel* i København

Indkøb og indkøbspolitik

Alle seks boghandler lægger vægt på at have fuld kontrol med deres sortiment. Det er ejerne eller de ansatte, der udvælger og bestiller bøger til butikkerne. I Politikens Boghal lægger man vægt på, at medarbejderne har medansvar for genrer, de har særlig interesse for – 'det både gavner sortimentets kvalitet og øger arbejdsglæden'. I Møllegades Boghandel er alle butikkens medarbejdere med til at bestille, og der afsættes et fast budget til indkøb hver uge. I Balles Boghandel og Tarps Boghandel, som begge er medlemmer af indkøbsfællesskabet Kon-Tur, benytter man sig af tilbud herfra, men begge udtrykker tilfredshed med, at man ikke behøver tage imod tilbudene.

Ingen af de seks boghandler har fået lavet egentlige specialproduktioner af titler, som de alene har kunnet sælge. I Politikens Boghal har man dog gjort sig overvejelser og forsøgt sig med enkelte "bog-relaterede produkter", som litterære postkort og en "litterær clutch".

Både Balles Boghandel og Løve's Bog- og Vincafé driver til gengæld egen lille

forlagsvirksomhed og kan derfor sælge egne udgivelser. Hos Balles Boghandel sælger man også lokalt udgivne bøger og bøger om lokalområdet – af og til også fra selvudgivere. I Møllegades Boghandel i København prioriterer man at have mange bøger fra små og knap så kendte forlag i sortimentet.

I Politikens Boghal har man gjort sig et par erfaringer med bøger fra selvudgivere, ligesom man har succes med en litterær bogklub, hvor medlemmerne kan købe de bøger, der læses, fx udenlandske debutanter, før bøgerne udkommer på dansk.

Bøgernes livscyklus

På spørgsmålet om, hvor længe en bog i gennemsnit findes i sortimentet, før den enten returneres eller er udsolgt og ikke genbestilles, svarer tre boghandler, at perioden er ca. seks måneder. I Tarps Boghandel mener man, at bøgerne helst skal sælges inden for en måned, herefter falder dens salgbarhed markant. På grund af nogle forlags returregler er bøgerne alligevel nødt til at stå på hylderne i længere tid. I Møllegades Boghandel har man bøgerne på hylden i ca. et år, mens man hos Løve's Bog- og Vin-Café ikke returnerer bøger.

Der er nogle bøger, som boghandlerne altid har på lager. Her nævner mange klassikere – danske og udenlandske og for både børn og voksne – fx Lykke-Per, Dostojevskijs bøger, Grimms eventyr, Flunkebøgerne, Harry Potter som typiske for "boghandlerens evergreens". I Politikens Boghal har man også nogle af de bøger, som svarer til personalets interesser, en fast plads i sortimentet. Hos Kjærs Bøger i Odense fremhæves "de gode gamle børneklassikere" blandt dem, der altid lagerføres.

Sortimentets sammensætning

De uafhængige boghandlers fuldstændige egenkontrol med bogindkøbet giver sig udtryk i nogle meget forskellige sortimenter.

Hos Tarps Boghandel, som er en 'klassisk dansk boghandel' på Østerbro i København, kendetegnes sortimentet ved store andele af B&U, skønlitteratur og krimier. Dertil kommer et lille, men nøje udvalg sortiment af fagbøger. Bortset fra kogeboøger sælger fagbøgerne næsten ikke. Sortimentet anslås at bestå af ca. 3.000 titler, hvoraf ca. halvdelen er udgivelser for børn. Det vurderes, at ca. 10 % af butikkens titler er nyudgivelser.

Hos Balles Boghandel i Løgstør lægger man også vægt på at have et bredt sortiment. Særligt fokus har man på lokale bøger og på børnebøger. Det vurderes, at 50 % af bøgerne er nyheder, og 50 % er bagkatalog, ligesom forholdet mellem dansk og oversat litteratur menes at være ca. 50-50. Man bestiller ofte ikke-nyheder hjem, fx kan man sælge en forfatters tidligere bøger i forbindelse med udgivelsen af en ny bog.

Hos Kjærs bøger i Odense kendetegnes sortimentet primært af nyheder og klassikere inden for skønlitteratur og børnebøger. Dertil kommer biografier samt et lille udvalg af historie og kogeboøger. Børnebøgerne og de historiske romaner er de absolut dominerende genrer i butikken. Man undgår til gengæld helt at føre havebøger, gør

det selv-bøger og erotiske romaner. Bøgerne vælges ikke kun ud fra deres "salgspotentiale"; der købes lige så ofte bøger ind, som man selv synes godt om, som har fået gode anmeldelser, eller som er kontroversielle.

I Politikens Boghal sammensætter man sortimentet, så det passer til butikkens meget læsende og krævende publikum (folk køber bøger til sig selv). Her er der flere klassikere end krimier, og poesi afsnittet fylder halvdelen af krimiafsnittet. 70 % af bøgerne vurderes at være højst et år gamle. Der vurderes at være en lille overvægt af oversat litteratur i forhold til den originalt danske. Bøger indkøbes heller ikke her alene for deres umiddelbare salgbarhed: Der kan bestilles bøger hjem som en form for "forlags- og/eller forfatterpleje", og især kan der bestilles bøger hjem, som personalet føler noget særligt for: "En passioneret medarbejder kan lige så godt skabe en bestseller som en god anmeldelse kan". Man bestiller ofte ikke-nyheder hjem i forbindelse med kampagner, nyudgivelser, eller blot fordi man fatter interesse for et forfatter-skab.

I Møllegades Boghandel beskriver man sit sortiment som "de litteræres litteratur". Butikken drives af frivillige, der er medlemmer af "Foreningen Møllegades Boghandel". De beskriver sig selv som læsere, der drives af litteraturvidenskabelig interesse. Man har et eksplicit forsæt om at føre 'smal litteratur' og bøger fra små forlag. Man er bevidst om, at det forventes, at sortimentet har en vis litterær kvalitet. Der føres udelukkende skønlitteratur og en smule filosofi. Poesien udgør ca. 20 %. Der føres stort set ikke krimier eller biografier, og man har heller ingen børnebøger på hylderne. Det vurderes, at 10 % af bøgerne er under seks måneder gamle. Ca. 80 % af de dansk udgivne titler er oversat litteratur, 20 % er dansk. Hertil kommer et udvalg af originalt svensk og norsk litteratur. I butikken er der afsat to hylder til bøger af selvudgivere. Det er selvudgiverne, der opsøger butikken, og deres bøger tages typisk i kommission.

Hos Løve's Bog- og VinCafé er sortimentet kendetegnet af klassikere, nyere skønlitteratur og poesi. Man prøver også at profilere sig på lokal poesi og romaner. Andelen af børnelitteratur er voksende. Der føres ikke krimier og selvhjælpsbøger. Bortset fra filosofi, kultur og biografi føres der stort set ingen faglitteratur i butikken. Fordelingen mellem nyheder og bagkatalog vurderes at være 20/80. Fordelingen mellem originalt dansk og oversat litteratur vurderes at være 40/60. Der bestilles ikke-nyheder hjem, fx bestilles titler fra en forfatters bagkatalog i forbindelse med udgivelse af nye bøger eller filmatiseringer o.l.

Viden om kommende og nye udgivelser

Flere blandt de seks boghandler oplever, at de skal bruge lang tid på at orientere sig om kommende og nye udgivelser, og at det er svært at danne sig et overblik.

Alle læser omtaler og anmeldelser i (danske og udenlandske) aviser, mange abonnere på de forskellige forlags nyhedsbreve, følger forlagene på sociale medier. Man kan også søge "ugens udgivelser" frem på DBK's bestillingssystem *Bogportalen*, men der findes ikke nogen samlet orienteringsservice. Nogle af boghandlerne var kede af, at sælgere fra de store forlag ikke besøger de små boghandler.

BILAG 1: INDELING AF THEMA-KODER I HOVEDGENRER OG UNDERGENRER

THEMA-kode	THEMA-navn	Undergenre	Overgenre
F	Skønlitteratur og relaterede emner	almen skønlitteratur	<i>Skønlitteratur</i>
FB	Skønlitteratur: generelt	almen skønlitteratur	<i>Skønlitteratur</i>
YB	Bøger for de helt små, billedbøger, aktivitetsbøger	B&U: bøger for de helt små	<i>B&U</i>
YN	Fagbøger for børn og unge: generel faglitteratur	B&U: fagbøger	<i>B&U</i>
YF	Skønlitteratur for børn og unge og sande historier	B&U: skønlitteratur	<i>B&U</i>
Y	Børnebøger, ungdomsbøger og undervisningsmidler	B&U: øvrige	<i>B&U</i>
YD	Børn og unge: poesi, antologier, årbøger	B&U: øvrige	<i>B&U</i>
YP	Undervisningsmidler	B&U: øvrige	<i>B&U</i>
YR	Børn og unge: opslagsværker	B&U: øvrige	<i>B&U</i>
YX	Børn og unge: personlige og sociale spørgsmål	B&U: øvrige	<i>B&U</i>
YZ	Børn og unge: papirvarer og andet materiale	B&U: øvrige	<i>B&U</i>
D	Biografier, litteratur og litteraturstudier	biografier o.l.	<i>Faglitteratur</i>
DN	Biografier, sande historier og ikke-fiktiv prosa	biografier o.l.	<i>Faglitteratur</i>
N	Historie og arkæologi	historie og arkæologi	<i>Faglitteratur</i>
FV	Historiske romaner	historiske romaner	<i>Skønlitteratur</i>
WF	Husflid, kunsthåndværk, håndarbejde	hobby og håndarbejde	<i>Faglitteratur</i>
FF	Krimier og mysterier	krimi og spænding	<i>Skønlitteratur</i>
FH	Thrillere / spændingsromaner	krimi og spænding	<i>Skønlitteratur</i>
FJ	Spændingslitteratur	øvrige skønlitteratur	<i>Skønlitteratur</i>
A	Kunst og kultur	kunst, kultur, sprog	<i>Faglitteratur</i>
C	Sprog og lingvistik	kunst, kultur, sprog	<i>Faglitteratur</i>
DS	Litteraturhistorie og litteraturkritik	kunst, kultur, sprog	<i>Faglitteratur</i>
W	Livsstil, hobby og fritid	livsstil: øvrige	<i>Faglitteratur</i>
WC	Antikviteter	livsstil: øvrige	<i>Faglitteratur</i>

THEMA-kode	THEMA-navn	Undergenre	Overgenre
WD	Hobbyer, quiz og spil	livsstil: øvrige	Faglitteratur
WG	Transport: for alment interesserede	livsstil: øvrige	Faglitteratur
WH	Humor	livsstil: øvrige	Faglitteratur
WJ	Livsstil og personligt udseende: guides	livsstil: øvrige	Faglitteratur
WK	Hjemmet og vedligeholdelse af huset	livsstil: øvrige	Faglitteratur
WM	Havearbejde	livsstil: øvrige	Faglitteratur
WQ	Lokalhistorie og slægtshistorie	livsstil: øvrige	Faglitteratur
WZ	Diverse produkter	livsstil: øvrige	Faglitteratur
DC	Lyrisk	lyrik	Skønlitteratur
M	Lægevidenskab og sygepleje	lægevidenskab og sygepleje	Faglitteratur
WB	Mad og drikke osv.	mad og drikke	Faglitteratur
R	Geofag, geografi og miljøvidenskab	natur, miljø og geofag	Faglitteratur
WN	Natur: for alment interesserede	natur, miljø og geofag	Faglitteratur
WT	Rejser og ferie	rejsebøger	Faglitteratur
FP	Erotisk skønlitteratur	romantik og erotik	Skønlitteratur
FR	Romantisk skønlitteratur	romantik og erotik	Skønlitteratur
FT	Slægtsromaner	romantik og erotik	Skønlitteratur
J	Samfund og samfundsvidenskab	samfund, økonomi og jura	Faglitteratur
K	Økonomi, finans, erhvervsliv, ledelse	samfund, økonomi og jura	Faglitteratur
L	Jura	samfund, økonomi og jura	Faglitteratur
FK	Gysere	science fiction, fantasy o.l.	Skønlitteratur
FL	Science fiction	science fiction, fantasy o.l.	Skønlitteratur
FM	Fantasy	science fiction, fantasy o.l.	Skønlitteratur
FN	Myter og legender fortalt som skønlitteratur	science fiction, fantasy o.l.	Skønlitteratur
DB	Klassiske tekster, middelaldertekster	øvrige skønlitteratur	Skønlitteratur
DD	Skuespil	øvrige skønlitteratur	Skønlitteratur
FC	Biografisk skønlitteratur	øvrige skønlitteratur	Skønlitteratur
FD	Spekulativ skønlitteratur	øvrige skønlitteratur	Skønlitteratur
FG	Sport	øvrige skønlitteratur	Skønlitteratur
FQ	Livsstilsitteratur	øvrige skønlitteratur	Skønlitteratur
FS	Familieromaner	øvrige skønlitteratur	Skønlitteratur
FU	Humoristiske romaner	øvrige skønlitteratur	Skønlitteratur
FW	Religiøs og spirituel skønlitteratur	øvrige skønlitteratur	Skønlitteratur
FX	Skønlitteratur: narrative temaer	øvrige skønlitteratur	Skønlitteratur

THEMA-kode	THEMA-navn	Undergenre	Overgenre
FY	Skønlitteratur: specielle litterære former	øvrige skønlitteratur	<i>Skønlitteratur</i>
FZ	Bøger om bøger	øvrige skønlitteratur	<i>Skønlitteratur</i>
X	Graphic novels, tegneserier, vittigheds-tegninger	øvrige skønlitteratur	<i>Skønlitteratur</i>
V	Sundhed, relationer og personlig udvikling	sundhed og personlig udvikling	<i>Faglitteratur</i>
G	Reference, information, tværfaglige emner	øvrige faglitteratur	<i>Faglitteratur</i>
P	Matematik og naturvidenskab	øvrige faglitteratur	<i>Faglitteratur</i>
Q	Filosofi og religion	øvrige faglitteratur	<i>Faglitteratur</i>
S	Idræt og udendørsaktiviteter	øvrige faglitteratur	<i>Faglitteratur</i>
T	Teknologi, ingeniørvidenskab og landbrug	øvrige faglitteratur	<i>Faglitteratur</i>
U	Databehandling og informationsteknologi	øvrige faglitteratur	<i>Faglitteratur</i>

BILAG 2: FULD GENREFORDELING AF DET SAMLEDE SORTIMENT

Genre	Overgenre	Antal	%
B&U skønlitteratur	B&U	4227	17,6
almen skønlitteratur	skønlitteratur	3828	15,9
biografier o.l.	faglitteratur	1708	7,1
samfund, økonomi og jura	faglitteratur	1585	6,6
krimi og spænding	skønlitteratur	1541	6,4
øvrige faglitteratur	faglitteratur	1421	5,9
mad og drikke	faglitteratur	1285	5,3
kunst, kultur og sprog	faglitteratur	1009	4,2
B&U-bøger for de helt små	B&U	926	3,8
natur, miljø og geofag	faglitteratur	784	3,3
B&U faglitteratur	B&U	773	3,2
livsstil i.ø.	faglitteratur	738	3,1
sundhed og personlig udvikling	621	2,6	
hobby og håndarbejde	faglitteratur	616	2,6
historie og arkæologi	faglitteratur	547	2,3
øvrige B&U	B&U	530	2,2
lægevidenskab og sygepleje	faglitteratur	522	2,2
øvrige skønlitteratur	skønlitteratur	470	2,0
rejsebøger	faglitteratur	358	1,5
lyrik	skønlitteratur	184	0,8
uden genre	uden genre	116	0,5
romantik og erotik	skønlitteratur	105	0,4
historiske romaner	skønlitteratur	87	0,4
SF, fantasy o.l.	skønlitteratur	76	0,3

BILAG 3: PRISER, DER INDGÅR I KVALITETSUNDERSØGELSEN

BogForums Debutantpris
DR's Romanpris
De Gyldne Laurbær
Harald Mogensen-prisen
Høst-prisen (Blixen-pris)
Kritikerprisen
Kulturministeriets Børnebogspris
Læsernes Bogpris
Michael Strunge-prisen
Montanas Litteraturpris
Nordisk Råds Børne- og Ungdomslitteraturpris
Nordisk Råds Litteraturpris
Orlapien
Politikens Litteraturpris
Skriverprisen
Statens Kunstfonds præmiering
The Blixen Literary Award
Weekendavisens Litteraturpris
Årets Børne- og ungdomsforfatter (Blixen-pris)
Årets Faglitterære Udgivelse (Blixen-pris)
Årets Læse Let-forfatter

BILAG 4: FOREKOMST AF KVALITETSBOGER I BOGUDSALG

			Udsalg i alt	Kædeboghandler	Uafhængige boghandler	Supermarkeder i alt	Udsalg i Region Hovedstaden	Udsalg i Region Midtjylland	Udsalg i Region Nordjylland	Udsalg i Region Sjælland	Udsalg i region Syddanmark	Udsalg i store byer	Udsalg i mellemstore byer	Udsalg i mindre byer
B&U	Sarah Engell	21 måder at dø	14	11	3	0	3	2	1	1	7	3	4	7
	Ida Jessen	Den store Carl	12	9	3	0	4	1	1	3	3	5	4	3
	Mette E. Neerlin	Hest, hest, tiger, tiger	4	4	0	0	1	1	0	2	0	0	3	1
	Tina Sakura Bestle	Hund	2	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0
	Jacob Riising	Karmaboy – kometen og den onde numsekløe	27	18	4	5	5	5	5	5	7	6	10	11
	Anna Margrethe Kjærsgaard	Mit hus	2	1	1	0	2	0	0	0	0	1	0	1
	Rasmus Bregnhøj	Opfindelser, strikkede huer og en dum kat	20	16	4	0	6	1	4	4	5	7	7	6
	Morten Dürr	Skaderne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Lene Kaaberbøl	Vildheks. Genkommeren	25	20	5	0	6	5	3	5	6	7	7	11
Faglitteratur	Pia Fris Laneth	1915 – da kvinder og tyende blev borgere	7	3	4	0	3	0	0	1	3	3	1	3

			Udsalg i alt	Kædeboghandler	Uafhængige boghandler	Supermarkeder i alt	Udsalg i Region Hovedstaden	Udsalg i Region Midtjylland	Udsalg i Region Nordjylland	Udsalg i Region Sjælland	Udsalg i region Syddanmark	Udsalg i store byer	Udsalg i mellemstore byer	Udsalg i mindre byer
	Bo Lidegaard	Redningsmænd	31	12	4	15	5	5	5	7	9	9	11	11
	Carl Henrik Koch	Spinoza – kætter og filosof	12	10	2	0	4	3	1	3	1	6	3	3
	Niels Bjerre-Poulsen	Vietnamkrigen	13	9	4	0	5	1	1	1	5	6	2	5
Krimi – spænding	Jesper Stein	Aisha	49	19	5	25	12	9	7	9	12	12	21	16
	Jesper Stein	Akrash	49	19	5	25	11	9	9	9	11	14	19	16
	Thomas Rydahl	Eremitten	27	20	5	2	9	6	2	5	5	8	10	9
	Ane Riel	Harpiks	22	17	5	0	6	3	2	5	6	5	7	10
	Sara Blædel	Kvinden de meldte savnet	46	16	5	25	11	7	7	8	13	12	18	16
Lyrisk	Jonas Rølsted	Abandon – Green Inguage	3	1	2	0	2	0	0	1	0	2	1	0
	Maria Gerhardt	Amagermesteren	14	10	4	0	5	3	1	2	3	8	5	1
	Pia Juul	Avuncular	6	3	3	0	4	1	1	0	0	5	1	0
	Theis Ørntoft	Digte 2014	11	5	6	0	5	2	0	2	2	6	3	2
	Anders Abildgaard	Ibis	9	6	3	0	6	2	0	1	0	6	2	1
	Klaus Høeck	Legacy	8	5	3	0	4	2	0	2	0	5	2	1
	Bjørn Rasmussen	Ming	7	4	3	0	5	2	0	0	0	6	1	0
	Caspar Eric	Nike	9	5	4	0	4	2	0	1	2	5	1	3
	Josefine Graakjær Nielsen	Rosebud	5	2	3	0	3	2	0	0	0	4	0	1

			Udsalg i alt	Kædeboghandler	Uafhængige boghandler	Supermarkeder i alt	Udsalg i Region Hovedstaden	Udsalg i Region Midtjylland	Udsalg i Region Nordjylland	Udsalg i Region Sjælland	Udsalg i region Syddanmark	Udsalg i store byer	Udsalg i mellemstore byer	Udsalg i mindre byer
	Rasmus Nikolajsen	Tilbage til unaturen	8	6	2	0	5	2	0	1	0	5	2	1
	Nicolaj Stochholm	Titlen i paradiset	5	2	3	0	3	1	0	1	0	3	2	0
	Ursula Andkjær Olsen	Udgående fartøj	6	4	2	0	4	1	0	1	0	4	2	0
	Ursula Andkjær Olsen	Vi rus salve	9	7	2	0	4	2	1	2	0	4	2	3
Oversættelse	Svetlana Aleksijevitj	Krigen har ikke et kvindeligt ansigt	15	9	6	0	5	2	1	2	5	8	2	5
Skønlitteratur	Kim Leine	Afgrunden	32	21	6	5	9	7	3	5	8	9	13	10
	Kirsten Hammann	Alene hjemme	16	10	6	0	6	2	2	2	4	8	5	3
	Jon Fosse	Andvake	15	12	3	0	6	4	0	3	2	7	7	1
	Morten Vittrup	Argentineren der kom sejlsende på en cedertræsplanke	26	22	4	0	7	4	3	5	7	7	9	10
	Olga Ravn	Celestine	11	7	4	0	3	2	1	2	3	8	3	0
	Therese Bohman	Den anden kvinde	14	12	2	0	3	3	2	3	3	6	4	4
	Carsten Jensen	Den første sten	27	21	6	0	8	4	4	5	6	9	8	10
	Bent Vinn Nielsen	Den svævende tankbestyrer	5	4	1	0	4	0	0	1	0	3	2	0
	Lone Hørslev	Dyrets år	9	5	4	0	3	1	1	2	2	5	2	2
	Ida Jessen	En ny tid	22	15	7	0	8	4	2	2	6	9	5	8
	Kirsten Thorup	Erindring om kærligheden	28	22	6	0	9	6	3	5	5	9	9	10

		Udsalg i alt	Kædeboghandler	Uafhængige boghandler	Supermarkeder i alt	Udsalg i Region Hovedstaden	Udsalg i Region Midtjylland	Udsalg i Region Nordjylland	Udsalg i Region Sjælland	Udsalg i region Syddanmark	Udsalg i store byer	Udsalg i mellemstore byer	Udsalg i mindre byer
Finn Halfdan	Et nødvendigt offer	11	10	1	0	6	1	0	3	1	2	6	3
Jón Kalman Stefánsson	Fisk har ingen fødder	15	9	6	0	5	4	0	2	4	7	3	5
Ursula Scavenius	Fjer	4	2	2	0	3	1	0	0	0	3	1	0
Merete Pryds Helle	Folkets skønhed	50	19	6	25	11	10	8	9	12	13	18	19
Aydin Soei	Forsoning	14	12	2	0	4	2	2	2	4	5	2	7
Christine Lind Ditlevsen	Fredag, lørdag, søndag	2	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1
Gitte Broeng	Frøken Klokken	5	4	1	0	1	0	1	3	0	2	2	1
Iben Mondrup	Godhavn	23	17	6	0	7	5	2	2	7	9	6	8
Sirpa Kähkönen	Granitmanden	23	21	2	0	7	4	3	5	4	7	8	8
Lotte Kaa Andersen	Hambros Allé 7-9-13	41	11	6	24	10	5	6	9	11	11	17	13
Anders Hjort	Han løber på tagene om natten	12	9	3	0	4	3	0	1	4	6	3	3
Niviaq Korneliussen	Homo sapienne	6	3	3	0	4	1	0	0	1	5	1	0
Helle Helle	Hvis det er	24	17	7	0	7	4	2	5	6	8	5	11
Kirstine Refffstrup	Jeg, Unica	12	7	5	0	6	2	1	2	1	8	3	1
Iben Mondrup	Karensminde	23	17	6	0	8	4	2	4	5	8	6	9
Jon Fosse	Kveldsvævd	12	9	3	0	6	3	0	2	1	7	4	1
Jonas Eika Rasmussen	Lageret, Huset, Marie	8	4	4	0	3	3	1	0	1	5	0	3

		Udsalg i alt	Kædeboghandler	Uafhængige boghandler	Supermarkeder i alt	Udsalg i Region Hovedstaden	Udsalg i Region Midtjylland	Udsalg i Region Nordjylland	Udsalg i Region Sjælland	Udsalg i region Syddanmark	Udsalg i store byer	Udsalg i mellemstore byer	Udsalg i mindre byer
Stine Pilgaard	Lejligheds- sange	20	16	4	0	7	3	1	3	6	7	6	7
Hanne Højgaard Viemose	Mado	5	3	2	0	3	1	0	1	0	4	1	0
Dy Plambeck	Mikael	15	11	4	0	6	4	2	3	0	8	4	3
Sara Roepstorff	Min far er en tiger	3	2	1	0	3	0	0	0	0	2	0	1
Niels Lyngsø	Min ukendte bror	9	4	5	0	2	2	1	1	3	5	2	2
Maja Lucas	Mor - en historie om blodet	13	9	4	0	6	2	1	2	2	8	4	1
Kristina Nya Glaffey	Mor og Busser skal skilles	8	5	3	0	4	2	0	1	1	6	2	0
Jakob Wege- lius	Morderens abe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dennis Gade Kofod	Nancy	9	7	2	0	5	2	0	1	1	4	2	3
Ina Munch Christensen	Nielsine	4	0	4	0	3	0	0	0	1	3	0	1
Jesper Nicolaj Christiansen	North Dakota	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Dorrit Wil- lumsen	Nær og fjern	12	7	5	0	5	2	1	2	2	6	3	3
Jon Fosse	Olavs drømme	14	11	3	0	6	4	0	2	2	6	6	2
Anne-Cathrine Riebnitzsky	Orkan- sæsonen og stilheden	39	22	7	10	11	8	5	5	10	10	13	16

		Udsalg i alt	Kædeboghandler	Uafhængige boghandler	Supermarkeder i alt	Udsalg i Region Hovedstaden	Udsalg i Region Midtjylland	Udsalg i Region Nordjylland	Udsalg i Region Sjælland	Udsalg i region Syddanmark	Udsalg i store byer	Udsalg i mellemstore byer	Udsalg i mindre byer	
	Morten Pape	Planen	53	22	6	25	13	9	9	10	12	15	20	18
	Sólrún Michélsen	På den anden side er marts	9	7	2	0	4	2	0	1	2	6	2	1
	Kamiilla Hega Holst	På træk	7	3	4	0	2	3	0	0	2	4	1	2
	Anders Løgstrup Bjerg	Regnen falder	8	7	1	0	4	2	1	1	0	4	1	3
	Lars Hauk	Stars above Ballerup	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0
	Johan Forsby	Sønner af mænd	2	0	2	0	1	0	0	0	1	1	0	1
	Niels Henning Falk Jensby	Techno	15	11	4	0	6	4	1	3	1	7	5	3
	Guðbergur Bergsson	Tre mand vendte tilbage	7	5	2	0	4	1	1	0	1	5	1	1
	Kim Karmark	Ud i det hvide	2	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	2
	Sørine Steenholdt	Zombieland	3	1	2	0	1	0	0	1	1	1	1	1
	Siri Ranva Hjeltn Jacobsen	Ø	20	15	5	0	4	6	3	2	5	8	5	7
Tegneserie – graphic novel	Halfdan Pisket	Dansker	8	5	3	0	4	2	1	1	0	6	1	1
	Halfdan Pisket	Desertør	8	5	3	0	3	2	1	1	1	7	1	0
	Karoline Stjernfelt	I morgen bliver bedre	8	6	2	0	3	0	1	2	2	5	3	0

